

ŽELEZNICE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

ŽSR

Op 19

Predpis

**OCHRANA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
V PODMIENKACH ŽSR**

ŽELEZNICE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

ŽSR

Op 19

Predpis

OCHRANA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA V PODMIENKACH ŽSR

Gestorský útvar	Číslo	Označenie
Odbor 420 GR ŽSR	10607/2014/O420	P-01-O420-2014-z2/2018
Účinnosť od	15.01.2014	
Schválil Ing. Štefan Hlinka, v. r. generálny riaditeľ ŽSR	Dňa 08.01.2014	

Predmet

Expertíza, predpisy a ekológia

Obsah

ZOZNAM PRÍLOH.....	6
ZÁZNAM O ÚPRAVÁCH PREDPISU	6
ROZSAH ZNALOSTÍ	6
ZOZNAM POUŽITÝCH ZNAČIEK A SKRATIEK.....	7
PRVÁ ČASŤ ZÁKLADNÉ USTANOVENIA	8
I. kapitola Úvodné ustanovenia.....	8
II. kapitola Vysvetlenie základných pojmov	8
III. kapitola Environmentálna legislatíva	9
IV. kapitola Ochrana životného prostredia v podmienkach ŽSR.....	9
DRUHÁ ČASŤ VYBRANÉ OBLASTI OCHRANY ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA	11
V. kapitola Ochrana ovzdušia	11
A. VYSVETLENIE ZÁKLADNÝCH POJMOV	11
B. KATEGORIZÁCIA ZDROJOV ZNEČISŤOVANIA OVZDUŠIA	12
C. ZOZNAM ZNEČISŤUJÚCICH LÁTKO.....	12
D. POVINNOSTI PREVÁDZKOVATEĽOV/SPRÁVCOV STREDNÝCH ZDROJOV ZNEČISŤOVANIA OVZDUŠIA	13
E. POVINNOSTI PREVÁDZKOVATEĽOV/SPRÁVCOV MALÝCH ZDROJOV ZNEČISŤOVANIA OVZDUŠIA V PODMIENKACH ŽSR	14
F. POVINNOSTI VŠETKÝCH PREVÁDZKOVATEĽOV/SPRÁVCOV ZDROJOV ZNEČISŤOVANIA OVZDUŠIA	14
G. POPLATKY ZA ZNEČISŤOVANIE OVZDUŠIA.....	15
VI. kapitola Skleníkové plyny a ochrana ozónovej vrstvy Zeme	15
A. VYSVETLENIE ZÁKLADNÝCH POJMOV	15
B. POVINNOSTI PREVÁDZKOVATEĽOV (VLASTNÍKOV) STACIONÁRNYCH ZARIADENÍ S F PLYNMI	17
C. ZOZNAM NAJČASTEJŠIE POUŽÍVANÝCH F PLYNOV	18
D. ODBORNÁ SPÔSOBILOSŤ	18
VII. kapitola Vodné hospodárstvo a ochrana vôd	19
A. VYSVETLENIE ZÁKLADNÝCH POJMOV	19
B. ZÁKLADNÉ POVINNOSTI	20
C. ZAOBCHÁDZANIE SO ZNEČISŤUJÚCIMI LÁTKAMI.....	23
D. VODNÉ STAVBY	25
E. VODOHOSPODÁR.....	26
F. SPOPLATŇOVANIE ZA UŽÍVANIE VÔD	26
VIII. kapitola Odpadové hospodárstvo	27
A. VYSVETLENIE ZÁKLADNÝCH POJMOV	27
B. VŠEOBECNE O NAKLADANÍ S ODPADOM	29
C. POVINNOSTI A ZÁKAZY PRI NAKLADANÍ S ODPADOM.....	30
D. NEDOVOLENÉ UMIESTNENIE ODPADU CUDZÍCH PÔVODCOV NA NEHNUTEĽNOSTI V SPRÁVE ŽSR	33
E. KOMUNÁLNE ODPADY	34
F. OPRAVNENIA NA NAKLADANIE S ODPADOM	36
IX. kapitola Ochrana prírody a krajiny.....	37
A. VŠEOBECNÁ OCHRANA	38
B. ÚZEMNÁ OCHRANA	39

C. OBMEDZENIA VYKONÁVANÝCH ČINNOSTÍ V JEDNOTLIVÝCH STUPŇOCH OCHRANY	40
D. DRUHOVÁ OCHRANA	42
E. OCHRANA DREVÍN	43
X. kapitola Hluk a vibrácie	45
A. VYSVETLENIE ZÁKLADNÝCH POJMOV	45
B. POVINNOSTI	45
XI. kapitola Ochrana pred povodňami	46
A. VYSVETLENIE ZÁKLADNÝCH POJMOV	46
B. POVINNOSTI	47
XII. kapitola Riešenie environmentálnych záťaží a environmentálnych škôd	48
A. VYSVETLENIE ZÁKLADNÝCH POJMOV	48
B. POVINNOSTI	49
XIII. kapitola Správne delikty a pokuty	49
TRETIA ČASŤ ZODPOVEDNOSŤ ZA OCHRANU ŽP VO VZŤAHOCH ŽSR S CUDZÍMI SUBJEKTMI.....	50
XIV. kapitola Príprava a realizácia stavieb (zariadení) ŽSR dodávateľským spôsobom	50
XV. kapitola Prenájom majetku v správe ŽSR	51
XVI. kapitola Prevádzkovanie zariadenia/í v správe ŽSR inou osobou	52
ŠTVRTÁ ČASŤ ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA	52
PREBERANÉ PRÁVNE DOKUMENTY	53
PREDPISY, NORMY A INÉ DOKUMENTY, NA KTORÉ SA ODKAZUJE	56

ZOZNAM PRÍLOH

Príloha č.   Názov prílohy

- 1   Prehľad najčastejších prípadov v podmienkach ŽSR, na ktoré sa vzťahujú ustanovenia tohto predpisu

ZÁZNAM O ÚPRAVÁCH PREDPISU

Číslo úpravy	Účinnosť od	Opravit			Poznámka
		dňa	meno	podpis	
1	01.01.2016	29.12.2015	Cigánek	Cigánek, v. r.	
2	01.10.2018	12.10.2018	Cigánek	Cigánek, v. r.	

ROZSAH ZNALOSTÍ

Organizačný útvar	Funkcia (pracovná činnosť)	Znalosť
GR ŽSR	Zamestnanci zabezpečujúci akúkoľvek činnosť z oblasti ochrany ŽP v podmienkach ŽSR	Úplná v príslušnej oblasti
	Ostatní zamestnanci	Informatívna
VOJ	Zamestnanci zabezpečujúci akúkoľvek činnosť z oblasti ochrany ŽP v podmienkach ŽSR	Úplná v príslušnej oblasti
	Ostatní zamestnanci	Informatívna

ZOZNAM POUŽITÝCH ZNAČIEK A SKRATIEK

CO	Oxid uhoľnatý
CO ₂	Oxid uhličitý
čl.	článok
EHS/EÚ	Európske hospodárske spoločenstvo / Európska únia
ES	Európske spoločenstvo
EZ	Environmentálna záťaž
F plyn	Fluórovaný skleníkový plyn
GR ŽSR	Generálne riaditeľstvo ŽSR
GWP	Potenciál globálneho otepľovania (Global warming potential)
IP ŽSR	Intranetový portál ŽSR
IRA	Interný riadiaci akt
MP SR	Ministerstvo pôdohospodárstva SR
MTP	Menovitý tepelný príkon
MW	megawatt
MZ SR	Ministerstvo zdravotníctva SR
MZZO	Malý zdroj znečisťovania ovzdušia
MŽP SR	Ministerstvo životného prostredia SR
NGR ŽSR	Námestník generálneho riaditeľa ŽSR
NO _x	Oxidy dusíka
NR SR	Národná rada Slovenskej republiky
OSN	Organizácia spojených národov
OÚ	Okresný úrad
SHMÚ	Slovenský hydrometeorologický ústav
SIŽP	Slovenská inšpekcia životného prostredia
SO ₂	Oxid siričitý
SOI	Slovenská obchodná inšpekcia
SR	Slovenská republika
SSR	Slovenská socialistická republika
STN	Slovenská technická norma
SZZO	Stredný zdroj znečisťovania ovzdušia
TZL	Tuhé znečisťujúce látky
TOC	Organické látky vo forme plynov a pár vyjadrené ako celkový organický uhlík
VOC	Prchavé organické látky a zlúčeniny
VOJ ŽSR	Vnútna organizačná jednotka ŽSR
ŽI	Železničná infraštruktúra
ŽP	Životné prostredie
ŽSR	Železnice Slovenskej republiky

PRVÁ ČASŤ ZÁKLADNÉ USTANOVENIA

I. kapitola Úvodné ustanovenia

1. Predpis rieši problematiku ochrany ŽP v podmienkach ŽSR a uvádza základné povinnosti ŽSR pri ochrane ŽP v nasledovných oblastiach:

- a) ochrana ovzdušia a ochrana ozónovej vrstvy Zeme,
- b) vodné hospodárstvo a ochrana vôd,
- c) odpadové hospodárstvo,
- d) ochrana prírody a krajiny,
- e) hluk a vibrácie,
- f) riešenie environmentálnych záťaží a environmentálnych škôd,
- g) ochrana pred povodňami.

Prehľad najčastejších prípadov v podmienkach ŽSR, na ktoré sa vzťahujú ustanovenia tohto predpisu, je uvedený v Prílohe č. 1.

2. Vybrané oblasti (prípadne problematiky) ochrany ŽP v podmienkach ŽSR môžu byť bližšie riešené a rozpracované IRA (metodické pokyny, smernice a pod.).

3. Predpis je záväzný pre zamestnancov ŽSR v stanovenom rozsahu znalostí. Záväznosť predpisu pre ďalšie subjekty sa dohodne zmluvne.

4. Pri riešení situácií, ktoré súvisia s ochranou ŽP v podmienkach ŽSR a nie sú dostatočne popísané v tomto predpise alebo v IRA týkajúcich sa ochrany ŽP, **je potrebné vyžiadať stanovisko od GR ŽSR odboru bezpečnosti a inšpekcie, oddelenia ekológie.**

5. Schválený výtlačok predpisu sa v jednom vyhotovení nachádza na **GR ŽSR odbore bezpečnosti a inšpekcie.**

6. – 10. Neobsadené.

II. kapitola Vysvetlenie základných pojmov

11. **Životné prostredie** je všetko, čo vytvára prirodzené podmienky existencie organizmov vrátane človeka a je predpokladom ich ďalšieho vývoja. Jeho zložkami sú najmä ovzdušie, voda, horniny, pôda, organizmy.

12. **Environmentalistika** je interdisciplinárna veda o ŽP človeka. Je to súbor množstva konceptných, organizačných, investičných, výchovno-vzdelávacích opatrení zameraných na prevenciu, znižovanie devastácie ŽP a zlepšovanie kvality ŽP vychádzajúc z poznatkov ekológie a ďalších vedeckých odborov.

13. Ostatné pojmy sú vysvetlené v rámci popisovanej konkrétnej oblasti ochrany ŽP.

14. – 18. Neobsadené.

III. kapitola Environmentálna legislatíva

19. Environmentálna legislatíva v praxi vyvoláva povinnosti, úlohy a náklady na činnosť ŽSR. Je ovplyvňovaná nielen národnou legislatívou, ale i legislatívou ES a medzinárodnými dohovormi v oblasti ŽP, ktoré SR ratifikovala.

20. **Environmentálna legislatíva ES** smeruje k tomu, aby hospodárske subjekty preberali zodpovednosť za ochranu ŽP. Zároveň je zavádzaný princíp „**znečisťovateľ platí**“, tzn. ekonomické náklady na odstránenie znečistenia by nemala hradiť celá spoločnosť, ale len pôvodca znečistenia, vrátane nákladov na preventívne opatrenia.

21. **Národné legislatívne normy** upravujú tie činnosti a konanie fyzických osôb a podnikateľských subjektov, ktoré využívajú alebo ovplyvňujú niektorú zo zložiek ŽP. Pritom súvislosti a riešenia konkrétnych prípadov treba hľadať aj v legislatíve iných ministerstiev než MŽP SR, napr. azbest – MZ SR, ochrana poľnohospodárskeho pôdneho fondu – MP SR a pod.

22. Aktuálny zoznam všeobecne záväzných právnych predpisov so zameraním na starostlivosť o ŽP a súvisiacich predpisov sa nachádza na internetovej stránke MŽP SR.

23. – 30. Neobsadené.

IV. kapitola Ochrana životného prostredia v podmienkach ŽSR

31. ŽSR sú podľa [1] samostatnou právnickou osobou vykonávajúcou správu majetku štátu. Tento majetok je zverený do správy jednotlivým VOJ ŽSR, ktoré zodpovedajú za správu zvereného majetku a v súlade so svojím poslaním a predmetom činnosti zabezpečujú výkon jeho správy.

32. Správa akéhokoľvek majetku prináša so sebou i povinnosti pri ochrane ŽP. Rozsah týchto povinností je daný typom a množstvom spravovaného majetku – úmerne narastá s množstvom technologických zariadení a vykonávaním špecifických druhov činností (napríklad nakladanie s nebezpečnými látkami).

33. Rozsah povinností pri ochrane ŽP je vzhľadom na podmienky ŽSR, tzn. územnú rozsiahlosť, organizačné členenie a rôznorodosť majetku, možné považovať za prierezovú činnosť vstupujúcu do všetkých úrovní riadenia a dotýkajúcu sa všetkých VOJ ŽSR.

34. Plnenie povinností pri ochrane ŽP na ŽSR zabezpečuje:

- a) **GR ŽSR odbor bezpečnosti a inšpekcie, oddelenie ekológie**, ktoré metodicky riadi činnosti týkajúce sa ochrany ŽP a
- b) **VOJ ŽSR** vykonávaním činností týkajúcich sa ochrany ŽP podľa tohto predpisu a iných IRA týkajúcich sa ochrany ŽP.

35. K realizácii povinností pri ochrane ŽP v podmienkach ŽSR patrí najmä:

- a) plnenie zákonných povinností pri ochrane ŽP v jednotlivých oblastiach (čl. 1 I. kapitoly) v súvislosti so správou majetku a predmetom činnosti ŽSR,
- b) vypracovanie individuálnych riadiacich aktov (metodík, smerníc, ...) z dôvodu zabezpečenia plnenia povinností uvedených pod písm. a),
- c) odborná pomoc a kontrolná činnosť v súvislosti s plnením povinností uvedených pod písm. a) na pracoviskách ŽSR,
- d) identifikácia, evidencia a priebežné odstraňovanie minulých a súčasných negatívnych vplyvov ŽSR na ŽP,
- e) posudzovanie zákonných povinností pri ochrane ŽP v pripravovaných i realizovaných projektoch v oblasti ŽI (zámeroch, stavbách a technológiách) so zohľadnením budúcich nárokov (materiálnych, finančných a personálnych) pri ich prevádzkovaní,
- f) posudzovanie zákonných povinností pri ochrane ŽP a zabezpečenie ochrany majetku v správe ŽSR v pripravovaných projektoch (zámeroch, stavbách a technológiách) cudzích investorov, ktoré majú alebo môžu mať vplyv na ich plnenie alebo majetok v správe ŽSR,
- g) zastupovanie ŽSR pred orgánmi štátnej správy a samosprávy pri konaniach v oblasti ochrany ŽP,
- h) účasť na vyšetrovaní a riešení následkov **nehôd a mimoriadnych udalostí**, pokiaľ tieto majú vplyv na ochranu ŽP.

36. Porušenie povinností v oblasti ochrany ŽP uvedených vo všeobecne záväzných právnych predpisoch je správnym deliktom, za ktorý orgán štátnej správy ukladá sankcie (pokuty). Pri ukladaní pokuty prihliada orgán štátnej správy najmä na škodlivé následky porušenia zákonných povinností, na okolnosti, za ktorých došlo k porušeniu povinností, a ako sa ŽSR pričínili o odstránenie alebo zmiernenie škodlivých následkov. Rozsah pokút vo vybraných oblastiach ochrany ŽP je uvedený v čl. 351.

37. – 40. Neobsadené.

DRUHÁ ČASŤ VYBRANÉ OBLASTI OCHRANY ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

V. kapitola Ochrana ovzdušia

A. VYSVETLENIE ZÁKLADNÝCH POJMOV

41. Prevádzkovateľ zdroja znečisťovania ovzdušia je VOJ ŽSR, ktorá má právo prevádzkovať alebo riadiť zdroj znečisťovania ovzdušia.

42. Znečisťujúca látka je akákoľvek látka prítomná v ovzduší alebo vnášaná do ovzdušia, ktorá má alebo môže mať škodlivé účinky na zdravie ľudí alebo na ŽP ako celok, okrem látky, ktorej vnášanie do ŽP je upravené všeobecne záväznými právnymi predpismi.

43. Emisiou je uvoľňovanie znečisťujúcej látky z bodového zdroja alebo difúzneho zdroja do ovzdušia.

44. Emisný limit je najvyššia prípustná miera vypúšťania znečisťujúcej látky do ovzdušia zo zariadenia stacionárneho zdroja alebo jeho časti vyjadrená ako:

- a) hmotnostná koncentrácia alebo objemová koncentrácia znečisťujúcej látky v odpadových plynch,
- b) hmotnostný tok znečisťujúcej látky za jednotku času,
- c) limitný emisný faktor,
- d) emisný stupeň,
- e) stupeň odsírenia,
- f) tmavosť dymu.

45. Prípustná úroveň znečisťovania ovzdušia reguluje vnášanie znečisťujúcich látok ľudskou činnosťou priamo alebo nepriamo do ovzdušia a určujú ju:

- a) emisné limity,
- b) technické požiadavky a podmienky prevádzkovania stacionárnych zdrojov,
- c) emisné stropy,
- d) emisné kvóty.

46. Stacionárny zdroj znečisťovania ovzdušia je v podmienkach ŽSR technologický celok, sklad alebo skládka palív, surovín a produktov, skládka odpadov, lom alebo iná plocha s možnosťou zaparenia, horenia alebo úletu znečisťujúcich látok alebo iná stavba, objekt a činnosť, ktorá znečisťuje alebo môže znečisťovať ovzdušie; vymedzený je ako súhrn všetkých častí, súčastí a činností v rámci funkčného celku a priestorového celku. **Zariadenie stacionárneho zdroja** je celok, na ktorý sa uplatňujú emisné limity, technické požiadavky a podmienky prevádzkovania (kategorizácia zdrojov v oddiele B. tejto kapitoly).

47. Porucha stacionárneho zdroja je nežiaduci a časovo obmedzený nebezpečný stav v prevádzke stacionárneho zdroja alebo jeho časti ohrozujúci kvalitu ovzdušia.

48. Havária stacionárneho zdroja je nežiaduci nebezpečný stav v prevádzke stacionárneho zdroja alebo jeho časti, ktorý je príčinou bezprostredného ohrozenia alebo zhoršenia kvality ovzdušia a na ktorej odstránenie je potrebné bezodkladne zastaviť alebo obmedziť prevádzku stacionárneho zdroja, jeho časti alebo inú činnosť, ktorá je príčinou ohrozenia alebo zhoršenia kvality ovzdušia.

49. Orgánmi štátnej správy ochrany ovzdušia sú MŽP SR, SIŽP, OÚ a obce.

50.– 52. Neobsadené.

B. KATEGORIZÁCIA ZDROJOV ZNEČISŤOVANIA OVZDUŠIA

53. Stredný zdroj znečisťovania ovzdušia (SZZO) je technologický celok obsahujúci stacionárne zariadenie na spaľovanie palív s nainštalovaným súhrnným MTP v intervale **$0,3 \text{ MW} \geq \text{MTP} < 50 \text{ MW}$** . Podľa špecifických požiadaviek na spaľovacie zariadenia sa v rámci stredných zdrojov znečisťovania ovzdušia vyčleňuje **väčšie stredné spaľovacie zariadenie s nainštalovaným súhrnným MTP v intervale $1 \text{ MW} \geq \text{MTP} < 50 \text{ MW}$** .

54. Malý zdroj znečisťovania ovzdušia (MZZO) je ostatný technologický celok, plochy, na ktorých sa vykonávajú práce, ktoré môžu spôsobovať znečisťovanie ovzdušia, skládky palív, surovín, produktov a odpadov a stavby, zariadenia a činnosti znečisťujúce ovzdušie, ak nie sú súčasťou veľkého zdroja alebo stredného zdroja (**MZZO s nainštalovaným súhrnným MTP $< 0,3 \text{ MW}$**).

55. – 56. Neobsadené.

C. ZOZNAM ZNEČISŤUJÚCICH LÁTKOK

57. V železničnej doprave sa sledujú tieto znečisťujúce látky:

- a) **TZL** tuhé znečisťujúce látky,
- b) **SO₂** oxid siričitý,
- c) **CO** oxid uhoľnatý,
- d) **CO₂** oxid uhličitý,
- e) **NO_x** oxidy dusíka,
- f) **VOC** prchavé organické látky a zlúčeniny,
- g) **TOC** organické látky vo forme plynov a pár vyjadrené ako celkový organický uhlík.

58. - 59. Neobsadené.

D. POVINNOSTI PREVÁDZKOVATEĽOV/SPRÁVCOV STREDNÝCH ZDROJOV ZNEČIŠŤOVANIA OVZDUŠIA

60. VOJ ŽSR uvádza do prevádzky a prevádzkuje stacionárne zdroje v súlade s dokumentáciou a s podmienkami určenými orgánom štátnej správy ochrany ovzdušia, ktoré sú vydané formou rozhodnutí o povolení stavieb stredných zdrojov, vrátane ich zmien a rozhodnutí o ich užívaní.

Tieto rozhodnutia sú záväznými stanoviskami podľa osobitného predpisu [2].

61. VOJ ŽSR dodržiava stanovené emisné limity určené OÚ. Ich dodržiavanie sa preukazuje v určených prípadoch vykonaním periodického merania veličín oprávnenou osobou. Plánovaný termín vykonania merania sa oznamuje dokumentom v listinnej podobe, faxom alebo dokumentom podpísaným elektronickým podpisom OÚ a SIŽP najmenej 5 pracovných dní pred jeho začatím. Osvedčenie o odbornej spôsobilosti osôb vykonávať oprávnené merania a vyhotovovať odborné posudky vydáva MŽP SR.

62. V prípade, ak sa monitorovaním zistí, že emisné limity boli prekročené alebo technické požiadavky a podmienky prevádzkovania alebo požiadavky na automatizované meracie systémy neboli dodržané, VOJ ŽSR ako prevádzkovateľ zdroja bezodkladne dohodne termín opravného merania s oprávnenou osobou. Bezodkladne o tom informuje okresný úrad, príslušný inšpektorát SIŽP a GR ŽSR odbor bezpečnosti a inšpekcie, odd. ekológie a predloží aj príslušný doklad o výsledku diskontinuálnej oprávnenej technickej činnosti.

63. V prípade, že emisné limity boli dodržané, správu o oprávnenom meraní predloží VOJ ŽSR ako prevádzkovateľ zdroja najneskôr do 60 dní od vykonania merania príslušnému OÚ, SIŽP a GR ŽSR odboru bezpečnosti a inšpekcie, oddeleniu ekológie.

64. Interval diskontinuálnych meraní je 6 kalendárnych rokov. Termín vykonania merania VOJ ŽSR ako prevádzkovateľ zdroja písomne nahlasuje príslušnému OÚ **najmenej 5 pracovných dní pred jeho začatím.**

65. O zmene údajov trvalého charakteru stacionárneho zdroja (výmena kotlov, rekonštrukcia kotlov) **sú prevádzkovateľ zdroja a správca zdroja povinní sa navzájom písomne informovať do 3 dní.**

VOJ ŽSR ako správca zdroja **pri vzniku nového zdroja** zašle kópiu kolaudačného rozhodnutia, ako aj údaje o nových kotloch, vrátane certifikátu výrobku – tovaru GR ŽSR odboru bezpečnosti a inšpekcie, oddeleniu ekológie do 5 dní po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia.

VOJ ŽSR ako správca zdroja nahlasuje **výmenu kotlov, rekonštrukciu kotlov alebo akúkoľvek inú zmenu na zdroji**, vrátane zmeny používaných palív a surovín, písomne do 5 dní GR ŽSR odboru bezpečnosti a inšpekcie, oddeleniu ekológie.

VOJ ŽSR ako správca zdroja nahlasuje písomne do 5 dní odo dňa **zániku zdroja** GR ŽSR odboru bezpečnosti a inšpekcie, oddeleniu ekológie druh paliva a jeho spotrebu za obdobie od začiatku príslušného roka do dňa jeho zániku a prevádzkové hodiny.

66. Zákonnú povinnosť nahlasovať príslušnému OÚ akúkoľvek zmenu (z čl. 65) na stacionárnych zdrojoch zabezpečuje GR ŽSR odbor bezpečnosti a inšpekcie, oddelenie ekológie.

67. – 68. Neobsadené.

E. POVINNOSTI PREVÁDZKOVATEĽOV/SPRÁVCOV MALÝCH ZDROJOV ZNEČISŤOVANIA OVZDUŠIA V PODMIENKACH ŽSR

69. VOJ ŽSR uvádza do prevádzky a prevádzkuje stacionárne zdroje v súlade s dokumentáciou a s podmienkami určenými obcou formou rozhodnutí o povolení stavieb malých zdrojov, vrátane ich zmien a rozhodnutí o ich užívaní; tento súhlas je záväzným stanoviskom podľa osobitného predpisu [2].

70. VOJ ŽSR ako prevádzkovateľ zdroja oznamuje obci každoročne do 15. februára za každý MZZO spotrebu palív a surovín, z ktorých znečisťujúce látky vznikajú, a ďalšie údaje potrebné na zistenie množstva a škodlivosti znečisťujúcich látok vypustených do ovzdušia za uplynulý rok, najmä druh a kvalitatívne ukazovatele palív a surovín a počet prevádzkových hodín MZZO.

71. Akékoľvek zmeny na MZZO (napr. výmena kotlov, zmena paliva, zmeny technologických častí atď.) nahlasuje VOJ ŽSR ako správca zdroja **písomne príslušnej obci do 15 dní**.

72. – 75. Neobsadené.

F. POVINNOSTI VŠETKÝCH PREVÁDZKOVATEĽOV/SPRÁVCOV ZDROJOV ZNEČISŤOVANIA OVZDUŠIA

76. VOJ ŽSR ako prevádzkovateľ zdroja vedie stálu, ročnú a priebežnú prevádzkovú evidenciu stacionárnych zdrojov znečisťovania ovzdušia v závislosti od charakteru stacionárneho zdroja, jeho častí a zariadení:

- a) stála evidencia** obsahuje identifikačné údaje o prevádzkovateľovi zdroja a o zdroji, vydané rozhodnutia a povolenia príslušných orgánov, údaje o miestach vypúšťania emisií, o palivách, režime prevádzky, dokumenty vyhotovené výrobcom alebo zhotoviteľom stacionárneho zdroja, časti zdroja, projektovú dokumentáciu stavby týkajúcu sa zdrojov znečisťovania ovzdušia,
- b) ročná evidencia** údajov obsahuje údaje o zdroji – spotreba palív, energií a surovín z účtovných dokladov, faktúr, o emisiách, údaje o dodržiavaní emisných limitov, počte prevádzkových hodín,
- c) priebežná evidencia** obsahuje najmä záznamy o skutočných hodnotách parametrov (získované meraním) a o opatreniach počas jeho prevádzky (o prekročení emisných limitov, poruchách, prípadne o haváriách).

77. Všetky údaje evidencie uchováva VOJ ŽSR **najmenej 5 rokov**.

78. – 81. Neobsadené.

G. POPLATKY ZA ZNEČIŠŤOVANIE OVZDUŠIA

82. Ročný poplatok prevádzkovateľa SZZO pozostáva zo súčtu poplatkov za všetky ním prevádzkované stredné zdroje v jednom okrese. Výška ročného poplatku je závislá od množstva všetkých vypustených znečisťujúcich látok, ktoré podliehajú poplatkovej povinnosti.

83. Poplatky za SZZO sa riešia z úrovne GR ŽSR odboru bezpečnosti a inšpekcie, oddelenia ekológie.

84. Ročný poplatok prevádzkovateľa MZZO pozostáva zo súčtu poplatkov za všetky ním prevádzkované malé zdroje v jednej obci. Poplatok sa pre každý MZZO určuje na kalendárny rok paušálnou sumou **do výšky 663,87 €** úmerne k množstvu a škodlivosti vypustených znečisťujúcich látok alebo k spotrebe palív a surovín, z ktorých znečisťujúce látky vznikajú.

85. Výšku poplatku za MZZO určuje obec formou rozhodnutia. V prípade, že výška poplatku za MZZO je neúmerne vysoká, je táto skutočnosť dôvodom na podanie odvolania voči rozhodnutiu.

86. Poplatky za MZZO uhrádzajú príslušné VOJ ŽSR.

87. – 90. Neobsadené.

VI. kapitola

Skleníkové plyny a ochrana ozónovej vrstvy Zeme

A. VYSVETLENIE ZÁKLADNÝCH POJMOV

91. Vlastníkom/správcom zariadenia alebo systému s F plynmi (ďalej len zariadenie) je VOJ ŽSR, ktorá má toto zariadenie alebo výrobok zverený do správy. Prevádzkovateľom zariadenia je VOJ ŽSR, ktorá prevádzkuje alebo riadi činnosť tohto zariadenia, resp. pre potreby ktorej zariadenie slúži. Ak je týchto VOJ ŽSR viac, prevádzkovateľ určuje vlastník/správca zariadenia. Prevádzkovateľom zariadenia môže byť aj vlastník/správca zariadenia. Ak je zariadenie súčasťou technológie alebo podmienkou jej fungovania, prevádzkovateľom zariadenia je vždy tá VOJ ŽSR, ktorá technológiu prevádzkuje.

92. Prípravok je (s výnimkou zničenia) zmes zložená z dvoch alebo viacerých látok, z ktorých je aspoň jedna F plyn.

93. Izolačný plyn SF₆ – hexafluorid síry sa používa ako izolačný plyn, ktorý izoluje časti pod prúdom navzájom a proti zemnému potenciálu.

94. Fluórované skleníkové plyny sú skupiny chemických látok, ktoré obsahujú fluór a majú špecifické vlastnosti.

95. Používanie F plynov je ich využívanie vo výrobe, údržbe alebo pri servise výrobkov a zariadení vrátane ich opätovného plnenia alebo ich využívanie v iných procesoch.

96. Systém zisťovania úniku F plynov je kalibrovaný mechanický, elektrický alebo elektronický prístroj na zisťovanie ich úniku.

97. Hermeticky uzavreté zariadenie je zariadenie, v ktorom sú všetky časti obsahujúce F plyny utesnené zváraním, tvrdým spájkovaním alebo podobným trvalým spojením, ktoré môže zahŕňať uzatvorené ventily alebo uzatvorené servisné uzávery, ktoré umožňujú riadnu opravu alebo zneškodnenie, a ktorých preskúšaná miera úniku je menej ako 3 gramy ročne pod tlakom najmenej štvrtiny maximálne prípustného tlaku.

98. Nádob a kontajner sú výrobky, ktoré sú určené primárne na prepravu alebo skladovanie F plynov.

99. Zhodnotenie je zber a skladovanie F plynov z výrobkov, vrátane ich nádob a zo zariadení počas údržby alebo servisu napr. zo strojov, zariadení a kontajnerov alebo pred likvidáciou výrobkov alebo zariadení.

100. Recyklácia je opätovné využitie zhodnotených F plynov po procese základného očistenia.

101. Regenerácia je opätovné spracovanie zhodnotených F plynov tak, aby fungovali ako pôvodné látky, pričom sa zohľadní ich zamýšľané použitie.

102. Vyradenie je konečné zastavenie prevádzky alebo používania výrobku alebo zariadenia obsahujúceho F plyny a ich odstavenie z prevádzky alebo od používania.

103. Zneškodňovanie je proces, ktorým sa všetok alebo väčšia časť F plynu natrvalo premení alebo rozloží na jednu alebo viac stabilných látok, ktoré nie sú F plynmi.

104. Stacionárne zariadenie alebo vybavenie je zariadenie alebo vybavenie, ktoré sa pri používaní obvykle nepremiestňuje.

105. Odborne spôsobilá osoba je fyzická alebo právnická osoba, ktorá vykonáva činnosti uvedené v osobitnom predpise. Odborná spôsobilosť na nakladanie s F plynmi sa preukazuje certifikátom o odbornej spôsobilosti na nakladanie s F plynmi.

106. Štítok výrobku alebo zariadenia slúži ako informácia spôsobilosti, ktorým odborne spôsobilá osoba označí výrobok alebo zariadenie po vykonaní kontroly na únik F plynu.

107. Orgánmi štátnej správy vo veciach ochrany ozónovej vrstvy Zeme sú MŽP SR, SIŽP, OÚ.

108. – 109. Neobsadené.

B. POVINNOSTI PREVÁDZKOVATEĽOV (VLASTNÍKOV) STACIONÁRNYCH ZARIADENÍ S F PLYNMI

110. Vlastník/správca zariadenia písomne nahlasuje prevádzkovateľa zariadenia s F plynom a každú zmenu s tým spojenú na GR ŽSR odbor bezpečnosti a inšpekcie, oddelenie ekológie do 15 dní od uvedenia zariadenia do prevádzky alebo od vykonania zmeny.

111. VOJ ŽSR ako prevádzkovateľ zariadenia vedie evidenciu o F plynach, výrobkoch a zariadeniach.

112. VOJ ŽSR ako prevádzkovateľ zariadenia oznámi každoročne najneskôr do 5. januára GR ŽSR odboru bezpečnosti a inšpekcie, oddeleniu ekológie údaje o F plynach, výrobkoch a zariadeniach.

113. Zákonnú povinnosť každoročne nahlasovať do 31. januára príslušnému OÚ údaje o F plynach za všetky VOJ ŽSR pôsobiace v príslušnom okrese zabezpečuje GR ŽSR odbor bezpečnosti a inšpekcie, oddelenie ekológie.

114. VOJ ŽSR ako prevádzkovatelia stacionárnych zariadení vedú záznamy o množstve (v tonách ekvivalentu CO₂) a druhu inštalovaných F plynov, o pridaných množstvách a o množstvách zhodnotených počas obsluhy, údržby a konečného zneškodnenia, či dopĺňané množstvá chladív sú pôvodné, recyklované alebo regenerované. Vedú tiež záznamy o spoločnosti alebo technikovi, ktorý vykonal obsluhu alebo údržbu, ako aj o dátumoch a o výsledkoch kontrol a o príslušných informáciách, osobitne určujúcich samostatné stacionárne zariadenie.

115. VOJ ŽSR ako prevádzkovatelia zariadení obsahujúcich F plyny v množstve 5 t ekvivalentu CO₂ alebo vo väčšom množstve zabezpečia v týchto zariadeniach vykonávanie kontrol úniku odborne spôsobilou osobou (pozri oddiel D.). Povinnosť vykonávať kontroly závisí od množstva chladiva a od jeho GWP. Zariadenia, ktoré pracujú s chladivami s vysokým GWP, môžu podliehať pravidelným kontrolám tesnosti aj v prípade, že množstvo chladiva v nich je menšie ako 3 kg. Hermeticky uzavreté zariadenie obsahujúce menej ako 10 t ekvivalentu CO₂ F plynov je vyňaté z pravidelných kontrol tesnosti, ak zariadenie má štítok, ktorý ho ako hermeticky uzavreté definuje.

116. V prípade úniku F plynov musí prevádzkovateľ tohto zariadenia bezodkladne zabezpečiť opravu prostredníctvom odborne spôsobilej osoby a zabezpečiť dodatočné opatrenia, zistené pri kontrole odborne spôsobilou osobou, aby nedochádzalo k nadlimitným únikom F plynov počas bežnej prevádzky zariadenia.

117. Frekvencia kontrol tesnosti odborne spôsobilou osobou je v pravidelných intervaloch podľa množstva F plynov (ton ekvivalentu CO₂) v 3, 6 a 12- mesačných intervaloch na zariadeniach bez inštalovaného systému detekcie úniku a v 6, 12 a 24 - mesačných intervaloch na zariadeniach s inštalovaným systémom detekcie úniku.

118. Zariadenia, ktoré obsahujú F plyny v množstve 500 t ekvivalentu alebo vo väčšom množstve, musia byť vybavené systémom detekcie úniku, ktorý prevádzkovateľa alebo servisnú spoločnosť upozorní na akýkoľvek únik.

119. VOJ ŽSR ako prevádzkovateľ zariadenia je povinný písomne oznámiť každú zmenu údajov o F plynov vrátane ich únikov GR ŽSR odboru bezpečnosti a inšpekcie, oddeleniu ekológie najneskôr do 10 dní.

120. Zákonnú povinnosť písomne nahlásiť každú zmenu údajov o F plynov vrátane ich únikov za všetky VOJ ŽSR do 15 dní príslušnému OÚ zabezpečuje GR ŽSR odbor bezpečnosti a inšpekcie, oddelenie ekológie.

121. Záznamy o F plynov musí VOJ ŽSR uchovávať 5 rokov.

122. Od 01.01.2020 sa zakazuje používanie F plynov s GWP 2500 alebo viac na vykonávanie servisu alebo údržby chladiacich zariadení s množstvom chladiacej zmesi minimálne 40 ton ekvivalentu CO₂. V podmienkach ŽSR ide o nasledujúce F plyny: R 23A a R 125A.

123. Neobsadené.

C. ZOZNAM NAJČASTEJŠIE POUŽÍVANÝCH F PLYNOV

124. F plyny: SF₆, R 23 A, R 32 A, R 125 A, R 134a A, R 406 A, R 407 C, R 410 A, R 417 A, R 427 A.

125. Neobsadené.

D. ODBORNÁ SPÔSOBILOSŤ

126. Odborná spôsobilosť na nakladanie s F plynmi sa preukazuje certifikátom o odbornej spôsobilosti na nakladanie s F plynmi. Má vymenovaný rozsah pôsobnosti na vykonávanie jednej alebo viacerých činností, napr.: na kontrolu únikov zo zariadení, na zhodnotenie, inštaláciu, údržbu, servis, opravy, vyradenie z prevádzky. Odborne spôsobilá osoba má povinnosť po vykonanej kontrole na únik F plynu označiť zariadenie štítkom, ktorý obsahuje dátum vykonanej a budúcej kontroly, meno, názov a kontaktné údaje o odbornej spôsobilosti servisnej organizácie.

127. Certifikát o odbornej spôsobilosti vydáva certifikačný orgán, určený MŽP SR, na dobu platnosti:

- a)** pre fyzickú osobu na 5 rokov,
- b)** pre právnickú osobu na 1 rok.

128. – 130. Neobsadené.

VII. kapitola

Vodné hospodárstvo a ochrana vôd

A. VYSVETLENIE ZÁKLADNÝCH POJMOV

131. Pitná voda je voda určená na ľudskú spotrebu (pitie, varenie, prípravu potravín alebo na iné domáce účely) bez ohľadu na jej pôvod a na to, či bola dodaná z rozvodnej siete, cisterny, studne alebo ako voda balená do spotrebiteľského balenia.

132. Dodávateľom pitnej vody je VOJ ŽSR, ktorá dodáva pitnú vodu alebo používa pitnú vodu v rámci podnikateľskej činnosti alebo ktorá dodáva pitnú vodu alebo používa pitnú vodu vo verejnom záujme a nie je odberateľom pitnej vody z verejného vodovodu (ide prevažne o dodávku vody zo studní).

133. Voda z povrchového odtoku je voda zo zrážok, ktorá nevsiakla do zeme a ktorá je odvádzaná z terénu alebo z vonkajších častí budov do povrchových vôd a do podzemných vôd.

134. Odpadová voda je voda použitá v obytných, výrobných, poľnohospodárskych, zdravotníckych a iných stavbách a zariadeniach alebo v dopravných prostriedkoch, pokiaľ má po použití zmenenú kvalitu (zloženie alebo teplotu). Odpadová voda môže byť splašková (použitá voda z obydľí a služieb, predovšetkým z ľudského metabolizmu a činností v domácnostiach, z kúpeľní, stravovacích zariadení a z iných podobných zariadení), priemyselná (voda z výrobných činností, priemyslu, služieb a živností, ktorá je iného charakteru ako splašková odpadová voda a voda z povrchového odtoku) a komunálna (voda zo sídelných útvarov, ktorá môže obsahovať všetky druhy odpadových vôd, vrátane vody z povrchového odtoku).

135. Recipient je vodný útvar, do ktorého sa povrchová voda, podzemná voda a odpadová voda vypúšťajú.

136. Čistiareň odpadových vôd je súbor objektov a zariadení na čistenie odpadových vôd pred ich vypustením do povrchových vôd alebo do podzemných vôd, alebo pred ich iným použitím.

137. Znečisťujúce látky sú také látky, ktoré sú schopné spôsobiť znečistenie vôd. Sú to všetky látky, ktoré sa vo vodách prirodzene nevyskytujú. V podmienkach ŽSR ide najmä o:

- minerálne oleje a uhľovodíky ropného pôvodu,
- prípravky na ničenie burín.

138. Zaobchádzaním so znečisťujúcimi látkami sa rozumie výrobný proces alebo iná činnosť, pri ktorej sa tieto látky vyrábajú, spracúvajú, používajú, prepravujú a skladujú alebo sa s nimi zaobchádza iným spôsobom, napríklad ich používaním na pohon motorových vozidiel.

139. Nebezpečná látka je také látky, ktorá je toxická, perzistentná (stála) a schopná bioakumulácie a ďalej také látky, ktorá vyvoláva rovnakú úroveň obavy ako látka, ktorá je toxická, perzistentná (stála) a schopná bioakumulácie.

140. Ohrozenie vôd je také nakladanie s odpadovými vodami alebo zaobchádzanie s nebezpečnými látkami, ktoré môže mať za následok zhoršenie stavu vôd.

141. Chránená vodohospodárska oblasť je územie, ktoré svojimi prírodnými podmienkami tvorí významnú prirodzenú akumuláciu vôd.

142. Ochranné pásma vodárenských zdrojov určujú orgány štátnej vodnej správy na ochranu výdatnosti, kvality a zdravotnej bezchybnosti vody.

143. Mimoriadne zhoršenie (alebo ohrozenie) kvality vôd je náhle, nepredvídané a závažné zhoršenie (ohrozenie) kvality vôd spôsobené vypúšťaním odpadových vôd bez povolenia alebo spôsobené neovládateľným únikom znečisťujúcich látok, ktoré sa prejavujú najmä zafarbením alebo zápachom vody, tukovým povlakom, vytváraním peny na hladine, výskytom uhynutých rýb alebo výskytom znečisťujúcich látok v prostredí súvisiacom s povrchovou vodou alebo podzemnou vodou.

144. Orgánmi štátnej vodnej správy sú MŽP SR, SIŽP, OÚ v sídle kraja, OÚ a obce.

145. Neobsadené.

B. ZÁKLADNÉ POVINNOSTI

146. Ak VOJ ŽSR odoberá povrchovú vodu alebo podzemnú vodu, je povinná oznamovať údaje o týchto odberoch a údaje určené v povolení na odber raz ročne SHMÚ.

147. Ak VOJ ŽSR vypúšťa odpadové vody do povrchových vôd alebo podzemných vôd, je povinná oznamovať údaje o týchto vypúšťaných odpadových vodách a údaje určené v povolení na vypúšťanie raz ročne SHMÚ.

148. Nakladaním s vodami v podmienkach ŽSR je najmä:

- a) odber povrchových vôd a podzemných vôd na rôzne účely jej použitia,
- b) vypúšťanie odpadových vôd a vôd z povrchového odtoku do povrchových vôd a do podzemných vôd.

149. VOJ ŽSR, ako dodávateľ pitnej vody, je povinná:

- a) zabezpečiť, aby pitná voda spĺňala požiadavky zdravotnej bezpečnosti,
- b) zabezpečiť pravidelné monitorovanie kvality pitnej vody,
- c) vypracovať, priebežne prehodnocovať a najmenej raz za päť rokov aktualizovať program monitorovania kvality pitnej vody,
- d) predkladať regionálnemu úradu verejného zdravotníctva program monitorovania kvality pitnej vody a každú jeho zmenu,
- e) predkladať elektronicky výsledky monitorovania kvality pitnej vody regionálnemu úradu verejného zdravotníctva do troch mesiacov po ukončení laboratórnych analýz,
- f) zabezpečiť evidenciu monitorovania kvality pitnej vody a uchovávať ju desať rokov,
- g) vykonať bezodkladne opakovaný odber vzorky pitnej vody, ak sa pri kontrole kvality pitnej vody zistilo prekročenie limitu ustanoveného medznou hodnotou alebo najvyššou medznou hodnotou,

- h) oznámiť bezodkladne regionálnemu úradu verejného zdravotníctva prekročenie limitu ustanoveného medznou hodnotou alebo najvyššou medznou hodnotou,
- i) zistiť príčiny prekročenia limitu ustanoveného medznou hodnotou alebo najvyššou medznou hodnotou a prijať opatrenia na obnovenie kvality pitnej vody; do obnovenia kvality pitnej vody vykonávať opatrenia nariadené regionálnym úradom verejného zdravotníctva,
- j) informovať dotknutých obyvateľov o zhoršení kvality pitnej vody, ktoré by mohlo ohroziť ich zdravie, a o opatreniach, ktoré musia vykonať.

150. VOJ ŽSR, ktorá má v správe žumpu, v ktorej sú akumulované odpadové vody, je povinná zabezpečovať ich zneškodňovanie odvozom do čistiarne odpadových vôd a na výzvu obce alebo orgánu štátnej vodnej správy predložiť doklady o odvoze odpadových vôd najviac za posledné dva roky. Odvoz odpadových vôd môže vykonávať len prevádzkovateľ verejnej kanalizácie, obec alebo oprávnená osoba. Ten, kto vykonáva odvoz odpadových vôd, je povinný vydať doklad o odvoze tomu, kto o odvoz požiadal; doklad o odvoze odpadových vôd obsahuje identifikačné údaje a adresu toho, komu bol odvoz odpadových vôd vykonaný, dátum odvozu, miesto umiestnenia žumpy, množstvo vyvezených odpadových vôd, názov osoby, ktorá odvoz odpadových vôd vykonala a adresu čistiarne odpadových vôd.

151. Ak VOJ ŽSR nakladá s vodami, je povinná dbať na ich ochranu, vynakladať potrebné úsilie na zlepšovanie ich stavu a zabezpečovať ich hospodárne a účelné využívanie podľa podmienok a požiadaviek vodného zákona a dbať tiež na to, aby neboli porušované práva iných a záujmy chránené osobitnými predpismi; je povinná dbať aj na ochranu vodných pomerov a na ochranu vodných stavieb.

152. Opatrenia prijaté VOJ ŽSR na ochranu vôd a na obmedzovanie alebo na vylúčenie vypúšťania niektorých znečisťujúcich látok do povrchových vôd alebo do podzemných vôd nesmú mať za následok poškodzovanie iných zložiek ŽP, najmä ovzdušia a pôdy.

Povolenie

153. Povolenie orgánu štátnej vodnej správy musí mať VOJ ŽSR:

- a) pri povrchových vodách na ich odber,
- b) pri podzemných vodách na ich odber a na ich čerpanie na účel znižovania ich hladiny,
- c) na vypúšťanie odpadových vôd do povrchových vôd alebo do podzemných vôd,
- d) na vypúšťanie vôd z povrchového odtoku do povrchových vôd alebo do podzemných vôd,
- e) na čerpanie znečistených podzemných vôd na účely zníženia ich znečistenia alebo zníženia znečistenia horninového prostredia a na ich následné vypúšťanie do týchto vôd, prípadne do povrchových vôd,
- f) na čerpanie podzemných vôd a ich vypúšťanie do povrchových vôd alebo do podzemných vôd pri hydrogeologickom prieskume s predpokladaným časom trvania čerpacej skúšky nad 5 dní a pri zakladaní stavieb.

154. Povolenie orgánu štátnej vodnej správy musí mať VOJ ŽSR na výrubu stromov a krov na pobrežných pozemkoch a v inundačných územiach, ako aj na zasypávanie odstavených ramien vodných tokov, močiarov a odkrytých podzemných vôd.

155. Povolenie orgánu štátnej vodnej správy musí mať VOJ ŽSR na uskutočnenie vodnej stavby, jej zmenu, zmenu v užívaní, zrušenie alebo odstránenie vodnej stavby. Na uskutočnenie stavebných úprav na vodnej stavbe postačuje ohlásenie orgánu štátnej vodnej správy.

156. Pri vodných stavbách má orgán štátnej vodnej správy pôsobnosť stavebného úradu s výnimkou pôsobnosti vo veciach územného rozhodovania a vyvlastnenia. Orgán štátnej vodnej správy, ktorý je príslušný na povolenie vodnej stavby, rozhoduje aj o užívaní stavby vydaním kolaudačného rozhodnutia. Povolenie orgánu štátnej vodnej správy na uskutočnenie, zmenu alebo odstránenie vodnej stavby je súčasne stavebným povolením a povolenie na jej uvedenie do prevádzky je súčasne kolaudačným rozhodnutím.

Súhlas

157. Súhlas orgánu štátnej vodnej správy sa vydáva na uskutočnenie, zmenu alebo odstránenie stavieb a zariadení alebo na činnosti, na ktoré nie je potrebné povolenie, ktoré však môžu ovplyvniť stav povrchových vôd a podzemných vôd. Súhlas je potrebný, ak ide o:

- stavby vo vodách a na pobrežných pozemkoch, stavby v inundačnom území a v ochranných pásmach vodárenských zdrojov alebo stavby vo vzdialenosti do 23 m od vzdušnej päty ochrannej hrádze,
- sklady, nádrže a skládky znečisťujúcich látok.

Vyjadrenie

158. Pred zhotovením projektovej dokumentácie stavby alebo zmeny stavby je VOJ ŽSR povinná požiadať orgán štátnej vodnej správy o vyjadrenie k zámeru stavby, či je predpokladaná stavba alebo zmena stavby možná z hľadiska ochrany vodných pomerov a za akých podmienok ju možno uskutočniť a užívať.

159. Ochrana vodných pomerov pri navrhovaní a projektovaní stavieb alebo ich zmien vyžaduje najmä:

- a) zohľadniť úlohu zariadení a stavieb, ktoré slúžia na zachytávanie a odvádzanie vôd a na ich následné vypúšťanie,
- b) zapojiť vodu do pôvodného vodného režimu príslušného územia s cieľom udržať ju v tomto území,
- c) zaistiť ochranu stavu recipientov, do ktorých sú vody vypúšťané a
- d) zvoliť najvhodnejší variant z pohľadu investičných a prevádzkových nákladov.

160. Neobsadené.

C. ZAOBCHÁDZANIE SO ZNEČISŤUJÚCIMI LÁTKAMI

161. Zaobchádzať so znečisťujúcimi látkami možno len v stavbách a zariadeniach, ktoré sú:

- a) stabilné,
- b) nepriepustné,
- c) odolné a stále voči mechanickým, tepelným, chemickým, biologickým a poveternostným vplyvom,
- d) zabezpečené možnosťou vizuálnej kontroly netesností alebo včasného zistenia úniku znečisťujúcich látok, ich zachytenia, využitia alebo vyhovujúceho zneškodnenia a
- e) technicky riešené spôsobom, ktorý umožňuje zachytiť znečisťujúcu látku, ktorá unikla pri technickej poruche alebo pri deštrukcii alebo sa vyplavila pri hasení požiaru vodou.

Zaobchádzať so znečisťujúcimi látkami možno v stavbách a zariadeniach, ktoré zodpovedajú technickým normám alebo iným obdobným technickým špecifikáciám (napr. STN 75 3415).

Stavbami a zariadeniami sú najmä sklady, skladovacie plochy vrátane zariadení, na ktorých sa skladujú znečisťujúce látky v prepravných nádržiach alebo v obaloch, nádrže, rozvody, manipulačné plochy, čerpacie stanice na horľavé kvapaliny a vykurovacie oleje, nádrže a kontajnery umiestnené na dopravných prostriedkoch.

162. V zariadeniach a na stavbách v správe VOJ ŽSR, v ktorých sa zaobchádza so znečisťujúcimi látkami, sa musia vykonať opatrenia, ktorými sú:

- a) vykonanie skúšok tesnosti
  - aa) nádrží, rozvodov a produktovodov pred ich uvedením do prevádzky,
  - ab) nádrží, rozvodov a produktovodov, ktoré sú zvonku vizuálne nekontrolovateľné, každých 10 rokov od vykonania prvej úspešnej skúšky s výnimkou zariadení s nepretržitou indikáciou úniku znečisťujúcich látok,
  - ac) nádrží vizuálne kontrolovateľných a nádrží dvojplášťových vizuálne nekontrolovateľných s nepretržitou indikáciou medziplášťového priestoru každých 20 rokov od vykonania prvej úspešnej skúšky
  - ad) nádrží, rozvodov a produktovodov po ich rekonštrukcii alebo po ich oprave,
  - ae) nádrží, rozvodov a produktovodov pri ich uvedení do prevádzky po odstávke dlhšej ako 1 rok,
- b) vykonanie skúšok tesnosti záchytných nádrží a havarijných nádrží
  - ba) pred ich uvedením do prevádzky,
  - bb) po ich rekonštrukcii alebo po ich oprave,
  - bc) pri ich uvedení do prevádzky po odstávke dlhšej ako 1 rok,
- c) vypracovanie a aktualizovanie prevádzkových poriadkov, plánov údržieb a opráv a plánov kontroly,
- d) pravidelné oboznamovanie obsluhy stavieb a zariadení s poriadkami a plánmi podľa písmena c) a s požiadavkami na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,
- e) vykonávanie pravidelných kontrol technického stavu a funkčnej spoľahlivosti stavieb a zariadení a prijímanie opatrení na odstránenie zistených nedostatkov a určenie termínu ich ďalšej kontroly pri skladovacích nádržiach, ktoré sú:
  - ea) zvonku vizuálne nekontrolovateľné raz za 10 rokov,

- eb) vizuálne kontrolovateľné a dvojplášťové vizuálne nekontrolovateľné s trvalou indikáciou medziplášťového priestoru raz za 20 rokov,
- f) riadne prevádzkovanie monitorovacích systémov na zisťovanie a sledovanie vplyvu stavieb a zariadení na podzemnú vodu a zabezpečovanie vyhodnocovania výsledkov monitorovania,
- g) evidovanie záznamov o skúškach tesnosti, prevádzke, údržbe, opravách a o kontrolách a ich predloženie na požiadanie orgánu štátnej vodnej správy,
- h) riadne vyčistenie stavieb a zariadení po ukončení ich prevádzky, vykonanie opatrení na zamedzenie ich opätovnému uvedeniu do prevádzky ani náhodným spôsobom a zabezpečenie prevádzkovania monitorovacieho systému na nevyhnutný čas.

163. Jednoplášťové nadzemné nádrže na skladovanie znečisťujúcich látok musia byť umiestnené v záchytnej nádrži. Záchytná nádrž je určená na zachytenie znečisťujúcich látok uniknutých alebo vypustených pri havarijných stavoch z nádrží, kontajnerov, obalov alebo technologického zariadenia. Objem záchytnej nádrže nesmie byť menší ako objem nádrže v nej umiestnenej. Ak je v záchytnej nádrži umiestnených viac nádrží, na určenie objemu záchytnej nádrže je rozhodujúci objem najväčšej z nich alebo najmenej 10 % zo súčtu objemov všetkých nádrží umiestnených v záchytnej nádrži. Záchytná nádrž nemôže mať žiadny odtok. Ak má záchytná nádrž bezpečnostný odtok, ten musí byť zaústený do havarijnej nádrže určenej na zachytenie znečisťujúcich látok na ďalšie využitie alebo zneškodnenie. Tým nie sú dotknuté požiadavky na vyhotovenie záchytnej a havarijnej nádrže z hľadiska ochrany pred požiarmi ustanovené v osobitnom predpise [14].

164. Bez záchytných nádrží možno prevádzkovať výkonové transformátory do 630 kVA, prístrojové transformátory prúdu, prístrojové transformátory napätia, výkonové vypínače a väzobné kondenzátory s olejovou náplňou s menovitým napätím 110 kV, 220 kV a 400 kV umiestnené vo vonkajších rozvodniach veľmi vysokého napätia.

165. Ak sa na pracovisku VOJ ŽSR pravidelne zaobchádza s tuhými znečisťujúcimi látkami v množstve väčšom ako 1 t alebo s kvapalnými znečisťujúcimi látkami v množstve väčšom ako 1 m³, je toto pracovisko povinné mať:

- a) orgánom štátnej vodnej správy schválený havarijný plán vypracovaný podľa všeobecne záväzného právneho predpisu a preukázateľne s ním oboznámiť zamestnancov,
- b) špeciálne prístroje a prostriedky potrebné na zneškodnenie úniku znečisťujúcich látok do vôd alebo prostredia súvisiaceho s vodou.

166. Ohlásenie príznakov mimoriadneho zhoršenia vôd dotknutým orgánom štátnej správy vykoná **určený zamestnanec podľa čl. 34 tohto predpisu.**

167. VOJ ŽSR sa považuje za pôvodcu mimoriadneho zhoršenia vôd vtedy, ak prevádzkovala zariadenie v čase, keď mimoriadne zhoršenie vôd vzniklo a keď sa preukázala príčinná súvislosť s jeho prevádzkovaním.

168. VOJ ŽSR ako pôvodca mimoriadneho zhoršenia vôd je povinná vykonať bezprostredné opatrenia na zneškodnenie mimoriadneho zhoršenia vôd, ako aj opatrenia na odstránenie jeho škodlivých následkov.

169. Bezprostrednými opatreniami na zneškodnenie mimoriadneho zhoršenia vôd sú:

- a) neodkladné hlásenie mimoriadneho zhoršenia vôd SIŽP a správcovi vodného toku alebo OÚ,
- b) čo najrýchlejšie odstránenie príčin mimoriadneho zhoršenia vôd,
- c) neodkladné vykonanie opatrení na zamedzenie ďalšieho znečisťovania a šírenia znečistenia a opatrenia na zabránenie vzniku škodlivých následkov alebo ich zmiernenie, aby škodlivé následky boli čo najmenšie.

Pri vykonávaní uvedených opatrení sa VOJ ŽSR riadi havarijným plánom a príkazmi inšpekcie.

170. Opatrenia na odstránenie škodlivých následkov mimoriadneho zhoršenia vôd sú:

- a) likvidácia uniknutých znečisťujúcich látok,
- b) sledovanie kvality ohrozenej podzemnej vody, ak je nebezpečenstvo prieniku znečisťujúcich látok do zeme,
- c) uvedenie zasiahnutého miesta, ak je to možné, do pôvodného stavu.

171. – 175. Neobsadené.

D. VODNÉ STAVBY

176. Vodné stavby sú stavby, ich súčasti alebo prípadne ich časti, ktoré umožňujú osobitné užívanie vôd alebo iné nakladanie s vodami. V podmienkach ŽSR sú to najmä:

- a) studne, stavby vodovodných potrubí, vodovodov a ďalšie vodárenské objekty samostatne slúžiace na účely zásobovania vodou,
- b) stavby stôk, stokové siete vrátane objektov na nich, čistiarne odpadových vôd a iné stavby určené na zneškodňovanie odpadových vôd a na ich vypúšťanie do povrchových vôd alebo do podzemných vôd a stavby určené na predchádzajúce čistenie odpadových vôd pred ich vypustením do verejnej kanalizácie,
- c) vodovodné prípojky, ak:
  - ca) slúžia na dodávku vody do priemyselných stavieb,
  - cb) slúžia na zásobovanie skupiny stavieb, ak to vyžaduje vlastný systém rozvodných potrubí,
  - cc) sú zriadené k stavbe, pre ktorú je zhotovené zariadenie na zvýšenie tlaku vody,
  - cd) sú dlhšie ako 100 m a dodávajú vodu s denným priemerným množstvom väčším ako 0,5 l/s,
- d) kanalizačné prípojky do verejnej kanalizácie, ak:
  - da) slúžia na vypúšťanie odpadových vôd z priemyselných stavieb,
  - db) slúžia na odvádzanie odpadových vôd z areálu alebo zo skupiny stavieb, ak to vyžaduje samostatnú stokovú sieť,
  - dc) slúžia na vypúšťanie odpadových vôd do verejnej kanalizácie, ktoré vyžadujú ich predchádzajúce čistenie,
  - dd) sú dlhšie ako 100 m a majú vnútorný priemer väčší ako 20 cm.

177. VOJ ŽSR, ktorá má vodnú stavbu zverenú do správy, je povinná najmä:

- a) udržiavať vodnú stavbu v riadnom stave a zabezpečovať jej údržbu a prevádzku,
- b) zabezpečovať odborný technicko-bezpečnostný dohľad nad jej prevádzkou prostredníctvom odborne spôsobilej osoby,

- c) vypracovať manipulačný poriadok vodnej stavby a predložiť ho na schválenie orgánu štátnej vodnej správy,
- d) dodržiavať podmienky povolenia orgánu štátnej vodnej správy a schválený manipulačný poriadok vodnej stavby.

178. – 180. Neobsadené.

E. VODOHOSPODÁR

181. VOJ ŽSR, ktoré na základe povolenia orgánu štátnej vodnej správy odoberajú vodu alebo vypúšťajú odpadové vody do povrchových vôd alebo do podzemných vôd v množstve väčšom ako 400 m³ za deň, alebo zaobchádzajú so znečisťujúcimi látkami v množstve uvedenom v čl.165, sú povinné ustanoviť funkciu vodohospodára a vytvoriť predpoklady na jej výkon.

182. Povinnosťou vodohospodára je najmä:

- a) sledovať a kontrolovať dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov a podmienok udeleného povolenia pri osobitnom užívaní vôd a pri zaobchádzaní so znečisťujúcimi látkami,
- b) viesť záznamy o výsledkoch kontroly, oznamovať zistené nedostatky štatutárnemu orgánu alebo inej ním určenej osobe a navrhovať opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov,
- c) požadovať používanie vhodných technológií, ktoré nemajú nepriaznivý vplyv na povrchové vody alebo podzemné vody pri osobitnom užívaní vôd, a navrhovať opatrenia zamerané na znižovanie množstva odoberanej vody, na zmenšovanie strát vody a na zmenšovanie množstva a škodlivosti odpadových vôd,
- d) oboznamovať ostatných zamestnancov s povinnosťami pri osobitnom užívaní vôd a pri zaobchádzaní so znečisťujúcimi látkami,
- e) vyjadrovať sa k plánom zmeny výroby a k projektovej dokumentácii stavieb pri zmenách a rekonštrukciách stavieb a prevádzkarní, ktoré môžu ovplyvniť osobitné užívanie vôd a zaobchádzanie so znečisťujúcimi látkami.

183. – 185. Neobsadené.

F. SPOPLATŇOVANIE ZA UŽÍVANIE VÔD

186. Poplatky (platby) platia ŽSR za:

- a) odbery povrchových vôd z vodných tokov v množstve nad 15 000 m³ ročne alebo 1 250 m³ mesačne,
- b) odbery podzemných vôd v množstve nad 15 000 m³ za kalendárny rok alebo nad 1 250 m³ za mesiac,
- c) vypúšťanie odpadových vôd do povrchových vôd alebo podzemných vôd v množstve nad 10 000 m³ za kalendárny rok alebo nad 1 000 m³ za mesiac a zároveň pri prekročení ustanovených limitných hodnôt znečistenia v príslušnom ukazovateli znečistenia ustanovených vo vykonávacom predpise.

187. – 188. Neobsadené.

VIII. kapitola

Odpadové hospodárstvo

189. Odpadové hospodárstvo je súbor činností zameraných na predchádzanie a obmedzovanie vzniku odpadov a znižovanie ich nebezpečnosti pre životné prostredie a na nakladanie s odpadmi v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi. V odpadovom hospodárstve sa uplatňuje nasledovná záväzná hierarchia:

- a) predchádzanie vzniku odpadu,
- b) príprava na opätovné použitie,
- c) recyklácia,
- d) iné zhodnocovanie, napríklad energetické zhodnocovanie,
- e) zneškodňovanie.

190. – 191. Neobsadené.

A. VYSVETLENIE ZÁKLADNÝCH POJMOV

192. Odpadom je hnutelná vec alebo látka, ktorej sa jej držiteľ zbavuje, chce sa jej zbaviť alebo je v súlade so zákonom o odpadoch alebo osobitnými predpismi povinný sa jej zbaviť. Odpadom sú teda v podmienkach ŽSR bez ohľadu na finančnú hodnotu látky, materiály, výrobky, zariadenia a ich časti, prístroje a ich časti atď.:

- a) ktoré pre svoje morálne alebo fyzické opotrebenie, poškodenie, znehodnotenie, vlastnosti alebo znečistenie už nemôžu slúžiť svojmu účelu alebo určeniu,
- b) ktorých sa podľa všeobecne záväzných právnych predpisov musia ŽSR zbaviť,
- c) ktoré sú síce použiteľné na účel, na ktorý boli vyrobené, no neslúžia a ani v budúcnosti nebudú slúžiť na plnenie úloh ŽSR a ich predaj bol neúspešný,
- d) ktoré ŽSR predávajú ako druhotnú surovinu (kovové odpady).

193. Všeobecne záväzné právne predpisy upravujúce nakladanie s odpadom sa nevzťahujú na:

- a) hnoj, slamu alebo iný prírodný poľnohospodársky materiál alebo lesnícky materiál, ktorý nevykazuje nebezpečné vlastnosti a používa sa v poľnohospodárstve, lesníctve v súlade s osobitným predpisom [3] alebo na získanie energie z tohto materiálu procesmi alebo spôsobmi, ktoré nepoškodzujú ŽP ani neohrozujú zdravie ľudí,
- b) pôdu (in situ) vrátane nevykopanej kontaminovanej zeminy a stavby trvalo spojené so zemou,
- c) nekontaminovanú zeminu a iný prirodzene sa vyskytujúci materiál vykopaný počas stavebných prác, ak je isté, že sa materiál použije na účely výstavby v prirodzenom stave na mieste, na ktorom bol vykopaný,
- d) nakladanie s telami zvierat a ich časťami, ktoré uhynuli iným spôsobom ako zabitím pre ľudskú spotrebu a ktoré sú zneškodňované podľa osobitného predpisu [4].

194. Všeobecne záväzné právne predpisy upravujúce nakladanie s odpadom sa vzťahujú na nakladanie s odpadovými vodami a osobitnými vodami, ak vodný zákon neustanovuje inak.

195. Nakladanie s odpadom je zber, preprava, zhodnocovanie a zneškodňovanie odpadu vrátane dohľadu nad týmito činnosťami a nasledujúcej starostlivosti o miesta zneškodňovania a zahŕňa aj konanie obchodníka alebo sprostredkovateľa. **Zneškodňovanie odpadu** je činnosť, ktorá nie je zhodnocovaním, a to aj vtedy, ak je druhotným výsledkom činnosti spätné získanie látok alebo energie. **Zhodnocovanie odpadu** je činnosť, ktorej hlavným výsledkom je prospešné využitie odpadu za účelom nahradiť iné materiály vo výrobnej činnosti alebo v širšom hospodárstve, alebo zabezpečenie pripravenosti odpadu na plnenie tejto funkcie. **Recyklácia** je každá činnosť zhodnocovania odpadu, ktorou sa odpad opätovne spracuje na výrobky, materiály alebo látky určené na pôvodný účel alebo na iné účely; zahŕňa aj opätovné spracovanie organického materiálu. Recyklácia nezahŕňa energetické zhodnocovanie a opätovné spracovanie na materiály, ktoré sa majú použiť ako palivo alebo na činnosti spätného zasypávania.

196. Zber odpadu je zhromažďovanie odpadu od inej osoby vrátane jeho predbežného triedenia a dočasného uloženia odpadu na účely prepravy do zariadenia na spracovanie odpadov. **Zhromažďovanie odpadu** je dočasné uloženie odpadu u držiteľa odpadu pred ďalším nakladaním s ním, ktoré nie je skladovaním odpadu. **Triedenie odpadov** je delenie odpadov podľa druhov, kategórií alebo iných kritérií alebo oddeľovanie zložiek odpadov, ktoré možno po oddelení zaradiť ako samostatné druhy odpadov. **Výkup odpadu** je zber odpadu, ak je odpad odoberaný právnickou osobou alebo fyzickou osobou – podnikateľom za dohodnutú cenu alebo inú protihodnotu. **Dopravca odpadu** je podnikateľ, ktorý vykonáva prepravu odpadu pre cudziu potrebu alebo pre vlastnú potrebu; výkonom prepravy sa rozumie premiestňovanie odpadu.

197. Biologicky rozložiteľný odpad je odpad, ktorý je schopný rozložiť sa anaeróbnym spôsobom alebo aeróbnym spôsobom, ako je najmä odpad z potravín, odpad z papiera a lepenky, odpad zo záhrad a parkov. **Biologický odpad** je biologicky rozložiteľný odpad zo záhrad a z parkov, odpad z potravín a kuchynský odpad z domácností, reštaurácií, zo stravovacích a z maloobchodných zariadení a porovnateľný odpad z potravinárskych podnikov. **Biologicky rozložiteľné komunálne odpady** sú všetky druhy biologicky rozložiteľných odpadov, ktoré je možné podľa Katalógu odpadov zaradiť do skupiny 20 Komunálne odpady.

198. Predchádzanie vzniku odpadu sú opatrenia, ktoré sa prijímajú predtým, ako sa látka, materiál alebo výrobok stanú odpadom, a ktoré znižujú

- a) množstvo odpadu aj prostredníctvom opätovného použitia výrobkov alebo predĺžením životnosti výrobkov,
- b) nepriaznivé vplyvy vzniknutého odpadu na životné prostredie a zdravie ľudí alebo
- c) obsah škodlivých látok v materiáloch a vo výrobkoch.

Opätovné použitie je činnosť, pri ktorej sa výrobok alebo časť výrobku, ktorý nie je odpadom, znova použije na ten istý účel, na ktorý bol určený.

199. Orgánmi štátnej správy odpadového hospodárstva sú MŽP SR, SIŽP, OÚ v sídle kraja a OÚ. Štátnu správu v odpadovom hospodárstve vykonávajú aj obce, SOI a orgány štátnej správy v oblasti daní, poplatkov a colníctva.

200. Neobsadené.

B. VŠEOBECNE O NAKLADANÍ S ODPADOM

201. VOJ ŽSR je povinná nakladať s odpadmi v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi upravujúcimi nakladanie s odpadom; ak VOJ ŽSR vyplývajú povinnosti z rozhodnutia alebo povolenia vydaného na ich základe, je povinná nakladať s odpadmi aj v súlade s týmto rozhodnutím alebo povolením. Pre potreby nakladania s odpadmi sa odpady zaraďujú podľa **Katalógu odpadov**. **Katalóg odpadov** je vydaný ako všeobecne záväzný právny predpis [5].

202. Jednotlivé druhy odpadov sú podľa Katalógu odpadov zaradené do skupín a podskupín a sú označené šesťmiestnym číslom. Podľa vlastností sa odpady zaraďujú do dvoch kategórií: **nebezpečné odpady a ostatné odpady**. Za nebezpečné odpady sa považujú také odpady, ktoré majú jednu alebo viac nebezpečných vlastností (napríklad výbušnosť, vysoká horľavosť, dráždivosť, škodlivosť, toxicita, leptavosť, infekčnosť a pod.).

203. **Pôvodca odpadu je ten, ktorého činnosťou odpad vzniká (pôvodný pôvodca); VOJ ŽSR sú teda prostredníctvom svojich pracovísk pôvodcom odpadu.** Držiteľ odpadu je pôvodca odpadu alebo osoba, ktorá má odpad v držbe.

204. Pôvodcom odpadu, ak ide o odpady vznikajúce pri servisných, čistiacich alebo udržiavacích prácach vykonávaných inou právnickou osobou alebo fyzickou osobou – podnikateľom na majetku VOJ ŽSR v sídle alebo mieste jej podnikania, je táto VOJ ŽSR. Tá tiež zodpovedá za nakladanie s odpadmi a plní povinnosti podľa čl. 211.

Pôvodcom odpadu, ak ide o odpady vznikajúce pri stavebných a demolačných prácach vykonávaných inou právnickou osobou alebo fyzickou osobou – podnikateľom na majetku ŽSR v mieste alebo sídle podnikania ŽSR, je tá zložka ŽSR, ktorá plní vrcholovú zodpovednosť a činnosť investora. Tá tiež zodpovedá za nakladanie s odpadmi a plní povinnosti podľa čl. 211.

205. Za odpady vzniknuté pri vzájomných vzťahoch VOJ ŽSR zodpovedá a plní povinnosti uvedené v čl. 211 tá VOJ ŽSR, ktorá má majetok ŽSR, z ktorého odpad pochádza, zverený do správy.

206. VOJ ŽSR je povinná predchádzať vzniku odpadu zo svojej činnosti a obmedzovať jeho množstvo a nebezpečné vlastnosti. Odpad, vzniku ktorého nie je možné zabrániť, musí byť zhodnotený, prípadne zneškodnený spôsobom, ktorý neohrozuje ľudské zdravie, životné prostredie a ktorý je v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi upravujúcimi nakladanie s odpadom.

207. Materiály a výrobky je potrebné využívať opätovným použitím, ak nie je možné alebo účelné predchádzanie vzniku odpadu. Zhodnocovať odpad recykláciou umožňujúcou získavanie surovín je prípustné, ak nie je možné alebo účelné predchádzanie jeho vzniku alebo nie je možné a účelné jeho opätovné použitie. Odpad je možné využívať ako zdroj energie, ak nie je možné alebo účelné využiť predchádzajúce možnosti nakladania s ním. Zneškodňovať odpad je možné spôsobom, ktorý neohrozuje zdravie ľudí a nepoškodzuje životné prostredie, ak nie je možné a účelné využiť predchádzajúce možnosti nakladania s ním.

208. Náklady na všetky činnosti pri nakladaní s odpadmi v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi upravujúcimi nakladanie s odpadom spravidla znáša VOJ ŽSR. To neplatí na oddelene zbierané zložky komunálneho odpadu patriace do vyhradeného prúdu odpadu, na ktoré sa v ustanovenom rozsahu vzťahuje rozšírená zodpovednosť výrobcov znášajúcich náklady na činnosti nakladania s odpadom a na činnosti k nim smerujúce.

209. Orgány štátnej správy odpadového hospodárstva dávajú vyjadrenie napríklad k:

- a)** výstavbe týkajúcej sa odpadového hospodárstva, a to:
  - aa)** k dokumentácii v územnom konaní okrem jednoduchých stavieb a drobných stavieb,
  - ab)** k projektovej dokumentácii v stavebnom konaní, ak sa neuskutočnilo územné konanie okrem jednoduchých stavieb a drobných stavieb,
  - ac)** k navrhovanému spôsobu nakladania s odpadom v konaní o odstránení stavby,
  - ad)** k dokumentácii v konaní o povolení terénnych úprav, ak sa pri ich uskutočňovaní predpokladá použitie stavebného odpadu a odpadu z demolácie,
  - ae)** k dokumentácii v kolaudačnom konaní,
- b)** územnoplánovacej dokumentácii pri jej prerokovaní.

210. Orgán štátnej správy odpadového hospodárstva má v konaniach uvedených v čl. 209 písm. a) postavenie dotknutého orgánu; vyjadrenia, ktoré sú výsledkom uvedených konaní, sa považujú za záväzné stanovisko.

C. POVINNOSTI A ZÁKAZY PRI NAKLADANÍ S ODPADOM

211. VOJ ŽSR, ako pôvodca odpadu, je povinná:

- a)** správne zaradiť odpad alebo zabezpečiť správnosť zaradenia odpadu podľa Katalógu odpadov,
- b)** zhromažďovať odpady vytriedené podľa druhov odpadov a zabezpečiť ich pred znehodnotením, odcudzením alebo iným nežiaducim únikom,
- c)** zhromažďovať oddelene nebezpečné odpady podľa ich druhov, označovať ich určeným spôsobom a nakladať s nimi v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi,
- d)** zabezpečiť spracovanie odpadu v zmysle hierarchie odpadového hospodárstva, a to jeho
  - da)** prípravou na opätovné použitie v rámci svojej činnosti; odpad takto nevyužitý ponúknuť na prípravu na opätovné použitie inému,
  - db)** recykláciou v rámci svojej činnosti, ak nie je možné alebo účelné zabezpečiť jeho prípravu na opätovné použitie; odpad takto nevyužitý ponúknuť na recykláciu inému,
  - dc)** zhodnotením v rámci svojej činnosti, ak nie je možné alebo účelné zabezpečiť jeho recykláciu; odpad takto nevyužitý ponúknuť na zhodnotenie inému,
  - dd)** zneškodnením, ak nie je možné alebo účelné zabezpečiť jeho recykláciu alebo iné zhodnotenie,
- e)** odovzdať odpady len osobe oprávnenej nakladať s odpadmi v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi upravujúcimi nakladanie s odpadom (čl. 236 až 238),

- f) viesť a uchovávať evidenciu o druhoch a množstve odpadov a o nakladaní s nimi,
- g) ohlasovať GR ŽSR odboru bezpečnosti a inšpekcie, oddeleniu ekológie údaje z evidencie a uchovávať ohlásené údaje,
- h) podľa rozsahu nakladania s nebezpečným odpadom mať súhlas príslušného orgánu štátnej správy odpadového hospodárstva na zhromažďovanie nebezpečných odpadov u pôvodcu odpadu alebo súhlas na nakladanie s nebezpečným odpadom,
- i) mať v prípade odovzdávania odpadov fyzickým osobám súhlas príslušného orgánu štátnej správy odpadového hospodárstva na odovzdávanie odpadov vhodných na využitie v domácnosti,
- j) predložiť na vyžiadanie predchádzajúceho držiteľa odpadu doklady s úplnými a pravdivými informáciami preukazujúce spôsob nakladania s odpadom, a to najneskôr do 30 dní odo dňa doručenia písomnej žiadosti; na základe žiadosti predchádzajúceho držiteľa poskytnúť aj kópie dokladov,
- k) zhromažďovať odpad najdlhšie jeden rok pred jeho zneškodnením alebo najdlhšie tri roky pred jeho zhodnotením,
- l) zabezpečiť odpad pred prístupom medveďa hnedého (*Ursus arctos*) v ustanovených oblastiach,
- m) umožniť orgánom štátneho dozoru v odpadovom hospodárstve prístup na pozemky, do stavieb, priestorov a zariadení, odoberanie vzoriek odpadov a na ich vyžiadanie predložiť dokumentáciu a poskytnúť pravdivé a úplné informácie súvisiace s odpadovým hospodárstvom,
- n) vykonať opatrenia na nápravu uložené orgánom štátneho dozoru v odpadovom hospodárstve,
- o) na žiadosť orgánov štátnej správy odpadového hospodárstva alebo nimi poverenej osoby bezplatne poskytnúť informácie potrebné na vypracovanie a aktualizáciu programu alebo programu predchádzania vzniku odpadu.

212. Pri nakladaní s odpadom sa zakazuje:

- a) uložiť alebo ponechať odpad na inom mieste ako na mieste na to určenom,
- b) zneškodniť odpad alebo zhodnotiť odpad inak ako v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi upravujúcimi nakladanie s odpadom,
- c) vykonávať bez súhlasu orgánov štátnej správy odpadového hospodárstva alebo v rozpore s ním činnosť, na ktorú sa súhlas vyžaduje,
- d) zneškodňovať skládkovaním
  - da) kvapalné odpady,
  - db) odpady, ktoré sú v podmienkach skládky výbušné, korozívne, okysličujúce, vysoko horľavé alebo horľavé,
  - dc) odpad zo zdravotnej starostlivosti a veterinárnej starostlivosti, ktorého katalógové číslo pred jeho spracovaním je uvedené vo všeobecne záväzných právnych predpisoch upravujúcich nakladanie s odpadom; spracovanie takéhoto odpadu a každá následná zmena jeho katalógového čísla nemá vplyv na zákaz jeho skládkovania,
  - dd) odpadové pneumatiky okrem pneumatík, ktoré sú použité ako konštrukčný materiál pri budovaní skládky, pneumatík z bicyklov a pneumatík s väčším vonkajším priemerom ako 1400 mm,
  - de) odpady, ktorých obsah škodlivých látok presahuje hraničné hodnoty koncentrácie škodlivých látok podľa všeobecne záväzných právnych predpisov upravujúcich nakladanie s odpadom,
  - df) vytriedený biologicky rozložiteľný kuchynský a reštauračný odpad,

- dg)** vytriedené zložky komunálneho odpadu, na ktoré sa vzťahuje rozšírená zodpovednosť výrobcov, okrem nezhodnotiteľných odpadov po dotriedení,
- dh)** biologicky rozložiteľný odpad zo záhrad a parkov, vrátane biologicky rozložiteľného odpadu z cintorínov, okrem nezhodnotiteľných odpadov po dotriedení,
- e)** triediť alebo zmiešavať odpady s cieľom dosiahnuť hraničné hodnoty koncentrácie škodlivých látok,
- f)** zneškodňovať spaľovaním biologicky rozložiteľný odpad s výnimkou prípadu, na ktorý bol vydaný súhlas podľa všeobecne záväzných právnych predpisov upravujúcich nakladanie s odpadom,
- g)** spaľovať komunálny odpad na voľnom priestranstve a vo vykurovacích zariadeniach v domácnostiach.

213. Držiteľ odpadu, ktorému bol vydaný súhlas podľa čl. 211 písm. i), je oprávnený odovzdať odpad aj inej osobe ako osobe uvedenej v čl. 211 písm. e), ak ide o odpad vhodný na využitie v domácnosti, ako je materiál, palivo alebo iná vec určená na konečnú spotrebu okrem nebezpečného odpadu, elektroodpadu, odpadových pneumatík a použitých batérií a akumulátorov; konečnou spotrebou sa rozumie spotreba, v dôsledku ktorej vznikne komunálny odpad. Pri takomto postupe sa na držiteľa odpadov nevzťahujú povinnosti podľa čl. 211 písm. d) a e). Ustanovenia osobitných všeobecne záväzných právnych predpisov [12] týmto nie sú dotknuté. Osoba, ktorej bol odpad odovzdaný v súlade s týmto článkom, je povinná s ním zaobchádzať spôsobom a na účel uvedený v tomto článku; po prevzatí od držiteľa odpadu sa táto vec nepovažuje za odpad.

214. Vykonanie ohlásenia o vzniku odpadu a nakladaní s ním príslušnému orgánu štátnej správy odpadového hospodárstva a uchovanie ohlásených údajov zabezpečuje GR ŽSR odbor bezpečnosti a inšpekcie, oddelenie ekológie; doterajšia povinnosť VOJ ŽSR uchovávať ohlásené údaje z evidencie ostáva týmto nedotknutá.

215. Neobsadené.

D. NEDOVOLÉNÉ UMIESTNENIE ODPADU CUDZÍCH PÔVODCOV NA NEHNUTEĽNOSTI V SPRÁVE ŽSR

216. Ak VOJ ŽSR ako správca, prípadne nájomca nehnuteľnosti zistí, že na jej nehnuteľnosti bol umiestnený odpad v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi upravujúcimi nakladanie s odpadom, je povinná to oznámiť **bezodkladne** OÚ a obci, v územnom obvode ktorých sa nehnuteľnosť nachádza.

217. Na podklade oznámenia VOJ ŽSR, z vlastného podnetu alebo podnetu iného orgánu štátnej správy OÚ overí, či rozsah nezákonne umiestneného odpadu nasvedčuje tomu, že bol spáchaný trestný čin, a vydá o tom odborné vyjadrenie.

218. Ak OÚ zistí skutočnosť nasvedčujúcu tomu, že bol spáchaný trestný čin, vykoná jej oznámenie podľa Trestného poriadku a konanie o určenie zodpovednej osoby nezačne. V opačnom prípade začne OÚ konanie o určenie zodpovednej osoby, pričom:

- a) zisťuje osobu zodpovednú za nezákonné umiestnenie odpadu,
- b) zisťuje, či VOJ ŽSR ako správca alebo nájomca nehnuteľnosti, na ktorej došlo k nezákonnému umiestneniu odpadu, zanedbala povinnosť urobiť všetky opatrenia na ochranu svojej nehnuteľnosti podľa osobitného predpisu alebo povinnosť podľa rozhodnutia súdu, alebo či mala z tohto umiestnenia odpadu majetkový prospech alebo iný prospech, ak nezistí osobu podľa písmena a).

219. Ak OÚ v konaní o určenie zodpovednej osoby zistí osobu zodpovednú za nezákonné umiestnenie odpadu podľa čl. 218 písm. a), určí ju za osobu povinnú zabezpečiť nakladanie s nezákonne umiestneným odpadom. Ak OÚ v konaní o určenie zodpovednej osoby zistí, že nastali skutočnosti uvedené v čl. 219 písm. b), určí VOJ ŽSR ako správcu alebo nájomcu nehnuteľnosti, na ktorej došlo k nezákonnému umiestneniu odpadu, za osobu povinnú zabezpečiť nakladanie s nezákonne umiestneným odpadom.

220. Osoba určená postupom podľa čl. 219 ako zodpovedná za nakladanie s nezákonne umiestneným odpadom je povinná zabezpečiť zhodnotenie alebo zneškodnenie tohto odpadu v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi upravujúcimi nakladanie s odpadom na vlastné náklady; ak ide o komunálne odpady alebo drobné stavebné odpady, urobí tak výlučne prostredníctvom osoby, ktorá má na túto činnosť uzatvorenú zmluvu s obcou alebo prostredníctvom obce, ak túto činnosť obec zabezpečuje sama.

221. Ak výsledkom postupu podľa čl. 219 nebola určená osoba povinná zabezpečiť nakladanie s nezákonne umiestneným odpadom, OÚ ukončí konanie o určenie zodpovednej osoby rozhodnutím, v ktorom konštatuje uvedenú skutočnosť. V tomto prípade zabezpečí zhodnotenie alebo zneškodnenie odpadu v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi upravujúcimi nakladanie s odpadom na vlastné náklady:

- a) obec, na ktorej území bol nezákonne umiestnený odpad, ak ide o komunálne odpady alebo drobné stavebné odpady,
- b) príslušný orgán štátnej správy odpadového hospodárstva, ak ide o iné odpady ako odpady uvedené v písmene a).

222. Obec je oprávnená zabezpečiť v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi upravujúcimi nakladanie s odpadom zhodnotenie alebo zneškodnenie

nezákonne umiestneného odpadu, ktorý je komunálnym odpadom alebo drobným stavebným odpadom, bezodkladne po jeho zistení, pričom v tomto prípade sa postup podľa čl. 217 až 221 sa neuplatní; obec je povinná o tom informovať príslušný OÚ najneskôr do troch pracovných dní.

223. Odstavené staré vozidlo (doba dlhšia ako 30 dní), ktorého držiteľ nie je známy, sa nepovažuje za odpad. Preto nemožno pri starom vozidle odstavenom na nehnuteľnosti v správe ŽSR použiť postup podľa článkov 216 - 222 tohto predpisu. Odstránenie starého vozidla zabezpečuje správca cesty alebo so súhlasom vlastníka nehnuteľnosti obec; v prípade nesúhlasu vlastníka nehnuteľnosti prechádza táto povinnosť na vlastníka nehnuteľnosti. Písomné oznámenie o umiestnení starého vozidla je povinná vykonať tá VOJ ŽSR, ktorá spravuje príslušnú nehnuteľnosť. Vykonať tak bezodkladne po zistení. Oznámenie sa podáva obci, v katastri ktorej sa nehnuteľnosť s umiestneným starým vozidlom nachádza.

224. - 225. Neobsadené.

E. KOMUNÁLNE ODPADY

226. Komunálne odpady sú odpady z domácnosti vznikajúce na území obce pri činnosti fyzických osôb a odpady podobných vlastností a zloženia, ktorých pôvodcom je VOJ ŽSR, okrem odpadov vznikajúcich pri bezprostrednom výkone činností tvoriacich predmet podnikania alebo činnosti VOJ ŽSR.

227. Za nakladanie s komunálnymi odpadmi, ktoré vznikli na území obce, a s drobnými stavebnými odpadmi, ktoré vznikli na území obce, zodpovedá obec.

Náklady na zbernú nádobu na zmesový komunálny odpad znáša pôvodný pôvodca odpadu. Obec je povinná vo svojom všeobecne záväznom nariadení stanoviť výšku týchto nákladov a ich zahrnutie do miestneho poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady alebo ustanoviť iný spôsob ich úhrady.

Náklady na zabezpečenie nádob na triedený zber zložiek komunálnych odpadov u odpadov, pri ktorých sa uplatňuje rozšírená zodpovednosť výrobcov, znáša výrobca vyhradeného výrobku.

Náklady na zabezpečenie nádob na triedený zber zložiek komunálnych odpadov u odpadov, pri ktorých sa neuplatňuje rozšírená zodpovednosť výrobcov, znáša obec a môže ich zahrnúť do miestneho poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady. Obec môže ustanoviť vo všeobecne záväznom nariadení iný spôsob úhrady nákladov na zabezpečenie zberných nádob a kompostovacích zásobníkov na biologicky rozložiteľný komunálny odpad.

228. Obec upraví v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva podrobnosti o:

- a) nakladaní so zmesovým komunálnym odpadom a drobnými stavebnými odpadmi,
- b) spôsobe zberu a prepravy komunálnych odpadov,
- c) nakladaní s biologicky rozložiteľným komunálnym odpadom,
- d) nakladaní s biologicky rozložiteľným kuchynským odpadom a reštauračným odpadom od prevádzkovateľa kuchyne,
- e) spôsobe a podmienkach triedeného zberu komunálnych odpadov,

- f) spôsobe zberu objemného odpadu a odpadu z domácností s obsahom škodlivých látok atď.

229. VOJ ŽSR ako pôvodca komunálnych odpadov je povinná nakladať alebo inak s nimi zaobchádzať v súlade so všeobecne záväzným nariadením obce. Tiež je povinná:

- a) zapojiť sa do systému zberu komunálnych odpadov v obci,
- b) užívať zberné nádoby zodpovedajúce systému zberu komunálnych odpadov v obci,
- c) ukladať zmesový komunálny odpad a oddelene zbierané zložky komunálneho odpadu na účely ich zberu na miesta určené obcou a do zberných nádob zodpovedajúcich systému zberu komunálnych odpadov v obci.

230. Zakazuje sa:

- a) ukladať do zberných nádob určených obcou na zber zmesového komunálneho odpadu iný odpad ako zmesový komunálny odpad a do zberných nádob určených na triedený zber komunálneho odpadu zložku komunálneho odpadu, pre ktorú nie je nádoba určená,
- b) ukladať oddelene vyzbierané zložky komunálneho odpadu, na ktoré sa uplatňuje rozšírená zodpovednosť výrobcov, a vytriedený biologicky rozložiteľný komunálny odpad na skládku odpadov, okrem nezhodnotiteľných odpadov po dotriedení a
- c) vykonávať zber oddelene zbieraných zložiek komunálnych odpadov patriacich do vyhradeného prúdu odpadov bez zariadenia na zber odpadov osobou, ktorá nespĺňa požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov upravujúcich nakladanie s odpadom.

231. Prevádzkovateľ kuchyne zodpovedá za nakladanie s biologicky rozložiteľným kuchynským a reštauračným odpadom, ktorého je pôvodcom. Ak je VOJ ŽSR prevádzkovateľom kuchyne, je povinná tiež zaviesť a zabezpečovať vykonávanie triedeného zberu pre biologicky rozložiteľný kuchynský a reštauračný odpad, ktorého je pôvodcom. Prevádzkovateľovi kuchyne sa zakazuje:

- a) uložiť biologicky rozložiteľný kuchynský a reštauračný odpad, ktorého je pôvodcom, do nádob určených obcou na zber komunálneho odpadu,
- b) používať drviče biologicky rozložiteľného kuchynského a reštauračného odpadu napojené na verejnú kanalizáciu; uvedený zákaz sa neuplatní, ak vlastník verejnej kanalizácie, do ktorej sa tento odpad vypúšťa, s používaním drviča súhlasí a používanie drviča je upravené v zmluve o odvádzaní odpadových vôd uzavretej podľa osobitného predpisu,
- c) zbaviť sa použitých jedlých olejov a tukov vypúšťaním do kanalizácie.

232. Náklady na činnosti nakladania so zmesovým komunálnym odpadom, drobným stavebným odpadom, ak v obci nebol zavedený množstvový zber drobného stavebného odpadu a biologicky rozložiteľným komunálnym odpadom, náklady triedeného zberu zložiek komunálneho odpadu, na ktoré sa nevzťahuje rozšírená zodpovednosť výrobcov, a náklady spôsobené nedôsledným triedením oddelene zbieraných zložiek komunálneho odpadu, na ktoré sa vzťahuje rozšírená zodpovednosť výrobcov, a náklady presahujúce výšku obvyklých nákladov, hradí obec z miestneho poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady podľa osobitného predpisu [6]. Na účely vyrubenia tohto poplatku je ten, kto má takýto poplatok platiť (poplatník), povinný podať ohlásenie, v ktorom okrem svojich identifikačných údajov uvedie aj údaje rozhodujúce na určenie poplatku.

233. Poplatníkom je (okrem iného) právnická osoba, ktorá je oprávnená užívať alebo užíva nehnuteľnosť nachádzajúcu sa na území obce. Povinnosti poplatníka a držiteľa odpadu pri nakladaní s komunálnym odpadom v podmienkach ŽSR plní tá VOJ ŽSR, ktorá má nehnuteľnosť ŽSR zverenú v majetku (správca). Tým nie je dotknutá možnosť preniesť tieto povinnosti na nájomcu nehnuteľnosti, podmienkou však je jednoznačné špecifikovanie povinnosti v nájomnej zmluve.

234. Podrobnosti o miestnom poplatku, náležitostiach jeho vyrubovania, ako aj spôsobe výpočtu miestneho poplatku sú uvedené vo všeobecne záväznom nariadení príslušnej obce.

235. VOJ ŽSR, ktorá plní povinnosti poplatníka a držiteľa odpadu pri nakladaní s komunálnym odpadom, pri spracovaní vyrubeneho miestneho poplatku kontroluje okrem iného, či vyrubený miestny poplatok zodpovedá údajom v ohlasovacej povinnosti podľa čl. 232 a či sadzba a spôsob výpočtu poplatku zodpovedá všeobecne záväznému nariadeniu príslušnej obce a osobitnému predpisu [6]. V prípade vyrubenia miestneho poplatku rozhodnutím kontroluje tiež, či rozhodnutie obsahuje všetky náležitosti vyžadované osobitným predpisom [13] (najmä výrok, odôvodnenie a poučenie) a či je rozhodnutie jasné a zrozumiteľné.

F. OPRÁVNENIA NA NAKLADANIE S ODPADOM

236. Oprávnenou osobou na nakladanie s odpadom je právnická osoba alebo fyzická osoba - podnikateľ, ktorá je držiteľom registrácie, autorizácie alebo súhlasu orgánu štátnej správy odpadového hospodárstva.

237. Autorizácia je udelenie oprávnenia:

- a) podnikateľovi na výkon niektorej z činností spracovania odpadu, a to na
  - aa) spracovanie a recykláciu použitých batérií a akumulátorov,
  - ab) zhodnocovanie alebo zneškodňovanie odpadových olejov,
  - ac) spracovanie starých vozidiel,
  - ad) spracovanie elektroodpadu,
  - ae) prípravu na opätovné použitie elektroodpadu,
  - af) prípravu na opätovné použitie použitých batérií a akumulátorov,
- b) právnickej osobe na výkon činnosti organizácie zodpovednosti výrobcov alebo tretej osobe,
- c) výrobcovi vyhradeného výrobku na výkon činnosti individuálneho nakladania s vyhradeným prúdom odpadu.

238. Súhlas orgánu štátnej správy odpadového hospodárstva je potrebný napr. na:

- a) prevádzkovanie zariadenia na zneškodňovanie odpadov okrem spaľovní odpadov a zariadení na spoluspaľovanie odpadov a vodných stavieb, v ktorých sa zneškodňujú osobitné druhy kvapalných odpadov,
- b) zneškodňovanie odpadov, na ktoré nebol vydaný súhlas podľa písmena a), a zhodnocovanie odpadov, na ktoré nebol vydaný súhlas podľa písmena c) okrem zneškodňovania alebo zhodnocovania odpadov v spaľovniach odpadov a zariadeniach na spoluspaľovanie odpadov a zhodnocovania odpadov vo vodných stavbách, v ktorých sa zhodnocujú osobitné druhy kvapalných odpadov,
- c) prevádzkovanie zariadenia na zhodnocovanie odpadov okrem
  - ca) spaľovní odpadov, zariadení na spoluspaľovanie odpadov,

- cb)** vodných stavieb, v ktorých sa zhodnocujú osobitné druhy kvapalných odpadov,
- cc)** zariadenia na zhodnocovanie biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu zo zelene, ak jeho ročná kapacita neprevyšuje 100 ton, a
- cd)** zariadenia na zmenšovanie objemu komunálnych odpadov, ak jeho ročná kapacita neprevyšuje 50 ton,
- d)** prevádzkovanie zariadenia na zber odpadov, ak ide o zariadenia, na ktorých prevádzku nebol daný súhlas podľa písmen a) a c) vrátane zberného dvora,
- e)** nakladanie s nebezpečnými odpadmi vrátane ich prepravy, ak nie je súčasťou súhlasu podľa iných ustanovení tohto článku, a to v prípade, ak pôvodca odpadu alebo držiteľ odpadu ročne nakladá v súhrne s väčším množstvom ako 1 tona alebo ak prepravca prepravuje ročne väčšie množstvo ako 1 tona nebezpečných odpadov,
- f)** zhodnocovanie odpadov alebo zneškodňovanie odpadov mobilným zariadením; v tom prípade sa ustanovenia písmen a) až c) nepoužijú,
- g)** dekontamináciu,
- h)** zneškodňovanie použitých polychlórovaných bifenylov alebo zariadení obsahujúcich polychlórované bifenyly, ak nie je súčasťou súhlasu podľa písmen a), b) alebo e).

239. Dopravca odpadu, ktorý vykonáva prepravu odpadu pre vlastnú potrebu na základe oprávnenia podľa osobitného predpisu, je povinný sa zaregistrovať na príslušnom orgáne štátnej správy odpadového hospodárstva v mieste svojho sídla alebo miesta podnikania. Orgán štátnej správy odpadového hospodárstva vykoná registráciu na základe písomnej žiadosti žiadateľa o registráciu; žiadateľovi vydá o tom potvrdenie. Povinnosti spojené s registráciou dopravcu odpadu kategórie ostatný pre vlastnú potrebu ŽSR zabezpečuje GR ŽSR odbor bezpečnosti a inšpekcie, oddelenie ekológie.

240. Neobsadené.

IX. kapitola Ochrana prírody a krajiny

241. Ochrana prírody a krajiny je obmedzovanie zásahov, ktoré môžu ohroziť, poškodiť alebo zničiť podmienky a formy života, prírodné dedičstvo, vzhľad krajiny, znížiť jej ekologickú stabilitu, ako aj odstraňovanie následkov takých zásahov. **Ochranou prírody a krajiny** sa okrem iného rozumie aj starostlivosť o voľne rastúce rastliny, voľne žijúce živočíchy a ich spoločenstvá, prírodné biotopy, ekosystémy a pod., ako i starostlivosť o vzhľad a využívanie krajiny.

242. Orgán ochrany prírody je dotknutým orgánom v konaniach podľa osobitných predpisov vo veciach ochrany prírody a krajiny, najmä ak ide o:

- a)** schválenie alebo zmenu územnoplánovacej dokumentácie,
- b)** vydanie územného rozhodnutia,
- c)** vydanie stavebného povolenia na stavbu alebo zmenu stavby,
- d)** vydanie povolenia terénnych úprav, prác alebo zariadení, ak sa nevyžaduje územné rozhodnutie,
- e)** vydanie rozhodnutia o zmene v užívaní stavby,
- f)** vydanie rozhodnutia o odstránení stavby alebo o dodatočnom povolení stavby,

- g) vydanie povolenia na výrub drevín podľa osobitných predpisov [11],
- h) vydanie rozhodnutia v konaniach týkajúcich sa prevencie a nápravy environmentálnych škôd na chránených druhoch a chránených biotopoch podľa zákona o prevencii a náprave environmentálnych škôd,
- i) schválenie alebo zmenu základného dokumentu podpory regionálneho rozvoja.

243. Orgánmi ochrany prírody sú MŽP SR, SIŽP, OÚ v sídle kraja, OÚ a obce. Štátnu správu vo veciach ochrany prírody vykonáva aj Štátna veterinárna a potravinová správa.

244. V rámci všeobecnej ochrany prírody na území SR sa uplatňuje aj **ochrana prirodzeného druhového zloženia ekosystémov** zahŕňajúca okrem iného i povinnosť odstraňovať invázne druhy. Invázne druhy živočíchov a invázne druhy rastlín, ako i spôsoby ich odstraňovania sú ustanovené všeobecne záväzným právnym predpisom [7]. VOJ ŽSR je povinná odstraňovať invázne druhy živočíchov a rastlín zo svojho pozemku a starať sa o pozemok tak, aby sa zamedzilo ich opätovnému šíreniu.

Orgán ochrany prírody upozorní ŽSR na výskyt inváznych druhov rastlín a povinnosť ich odstraňovania a takej starostlivosti o pozemok, ktorá by zamedzila ich rozširovaniu; upozorniť ŽSR môže aj obec, v ktorej katastrálnom území sa pozemok s výskytom inváznych druhov rastlín nachádza. Toto upozornenie zverejní obec na svojej úradnej tabuli a na webovom sídle, ak ho má zriadené, alebo iným spôsobom v miestne obvyklým.

245. V prípade nebezpečenstva vzniku škodlivých následkov na prírode orgán ochrany prírody po predchádzajúcom upozornení nariadi ŽSR odstránenie inváznych druhov rastlín, ak si neplní povinnosť podľa čl. 244 poslednej vety prvého odseku.

Ak ŽSR odstránenie rastlín inváznych druhov nevykoná v lehote určenej orgánom ochrany prírody, činnosť vykoná orgán ochrany prírody alebo ním poverená osoba na náklady toho, komu bolo odstránenie inváznych druhov rastlín nariadené; činnosť môže na náklady toho, komu bolo odstránenie inváznych druhov uložené, vykonať aj obec po dohode s orgánom ochrany prírody.

A. VŠEOBECNÁ OCHRANA

246. Ochrana prírody sa na území SR delí na **všeobecnú ochranu** prírody a krajiny a **osobitnú ochranu** prírody a krajiny. Do osobitnej ochrany prírody a krajiny patrí:

- a) územná ochrana,
- b) druhová ochrana chránených rastlín,
- c) druhová ochrana chránených živočíchov,
- d) ochrana chránených nerastov a chránených skamenelín a
- e) ochrana drevín.

247. VOJ ŽSR je povinná chrániť prírodu a krajinu pred ohrozovaním, poškodzovaním a ničením a starať sa podľa svojich možností o jej zložky a prvky na účel ich zachovania a ochrany, zlepšovania stavu ŽP a vytvárania a udržiavania územného systému ekologickej stability. VOJ ŽSR je tiež pri vykonávaní činnosti, ktorou môže ohroziť, poškodiť alebo zničiť rastliny alebo živočíchy, alebo ich biotopy, povinná na vlastné náklady postupovať tak, aby nedochádzalo k ich zbytočnému úhynu alebo k poškodzovaniu a ničeniu.

248. Zakazuje sa odchytať a usmrcovať živočíchy na miestach ich prirodzeného výskytu. Tento zákaz neplatí, ak sa odchytyvanie alebo usmrcovanie uskutočňuje pri hrozbe bezprostredného ohrozenia života alebo zdravia človeka alebo poškodenia jeho majetku, alebo ak to ustanovujú osobitné predpisy [15] alebo zákon o ochrane prírody a krajiny.

249. Ak ŽSR budujú alebo plánovane rekonštruujú nadzemné elektrické vedenie, sú povinné použiť také technické riešenie, ktoré bráni usmrcovaniu vtákov. Ak dochádza k preukázateľnému usmrcovaniu vtáctva na elektrických vedeniach alebo telekomunikačných zariadeniach v správe ŽSR, môže orgán ochrany prírody rozhodnúť, aby ŽSR vykonali technické opatrenia zabraňujúce usmrcovaniu vtákov.

250. Ak ŽSR budujú vodnú stavbu alebo líniovú stavbu, ktorá môže ohroziť zabezpečenie priaznivého stavu ochrany populácií druhov živočíchov v ich prirodzenom areáli v dôsledku narušenia alebo obmedzenia ich migračných trás, sú povinné použiť také riešenie, ktoré zachováva migračnú priechodnosť. Za týmto účelom sú ŽSR povinné na vlastné náklady vykonať opatrenia umožňujúce migráciu živočíchov v miestach, ktoré sa križujú s ich migračnými trasami, a to zriadením vhodných stavebných konštrukcií alebo technických zariadení a zabezpečenie ich funkčnosti.

Ak je prevádzkou vodnej stavby alebo líniovej stavby ohrozené zabezpečenie priaznivého stavu ochrany populácií druhov živočíchov v ich prirodzenom areáli v dôsledku narušenia alebo obmedzenia ich migračných trás, môže orgán ochrany prírody po dohode s príslušným orgánom štátnej správy rozhodnúť, aby ŽSR na vlastné náklady vykonali opatrenia na obnovu migračnej priechodnosti podľa tohto článku.

B. ÚZEMNÁ OCHRANA

251. Územnou ochranou prírody a krajiny sa rozumie ochrana prírody a krajiny na území SR alebo jeho časti. Pre územnú ochranu prírody a krajiny sa ustanovuje 5 stupňov ochrany. Rozsah obmedzení sa so zvyšujúcim stupňom ochrany zväčšuje.

252. Na území SR platí **I. stupeň** ochrany, v ktorom sa uplatňuje všeobecná ochrana prírody a krajiny (čl. 246 až 248).

253. Vybrané územia SR možno vyhlásiť za chránené územia. Na nich sa potom uplatňujú vyššie stupne ochrany. Ak je potrebné, vyhlasuje sa okolo chráneného územia aj ochranné pásmo; spravidla v ňom platí nižší stupeň ochrany ako v chránenom území.

254. V praxi sa možno stretnúť s nasledovnými chránenými územiami:

- a) chránená krajinná oblasť** - platí v nej vo všeobecnosti II. stupeň ochrany,
- b) národný park** - platí v ňom vo všeobecnosti III. stupeň ochrany,
- c) chránený areál** - platí v ňom III., IV. alebo V. stupeň ochrany,
- d) prírodná rezervácia** - platí v nej IV. alebo V. stupeň ochrany,
- e) prírodná pamiatka** - platí v nej vo všeobecnosti IV. alebo V. stupeň ochrany,
- f) chránený krajinný prvok** - platí v ňom II., III., IV. alebo V. stupeň ochrany,
- g) chránené vtáčie územie a Územie európskeho významu.**

255. Akýkoľvek plán (napr.: strategický dokument) alebo projekt (napr.: činnosť, stavba, prevádzka, zariadenie), ktorý pravdepodobne môže mať samostatne alebo v kombinácii s iným plánom alebo projektom významný vplyv na európsku sústavu chránených území, podlieha hodnoteniu jeho vplyvov na takéto územie z hľadiska cieľov jeho ochrany. Ak ŽSR zamýšľajú uskutočniť takýto plán alebo projekt, sú povinné predložiť jeho návrh na posúdenie orgánu ochrany prírody.

Táto povinnosť sa nevzťahuje na plány alebo projekty, ktoré sú predmetom posudzovania vplyvov podľa osobitného predpisu [8].

256. Predloženie návrhu podľa čl. 255 na posúdenie orgánu ochrany prírody zabezpečuje tá zložka ŽSR, ktorá plní vrcholovú zodpovednosť a činnosť investora.

257. - 260. Neobsadené.

C. OBMEDZENIA VYKONÁVANÝCH ČINNOSTÍ V JEDNOTLIVÝCH STUPŇOCH OCHRANY

Činnosti, ktoré sú zakázané

261. Na území, na ktorom platí II. až V. stupeň ochrany, je zakázaný:

- a) vjazd a státie s motorovým vozidlom na pozemky za hranicami zastavaného územia obce mimo diaľnice, cesty a miestnej komunikácie, parkoviska, čerpacej stanice, garáže, továrenského alebo staničného priestoru,
- b) vjazd a státie s bicyklom na pozemky za hranicami zastavaného územia obce mimo diaľnice, cesty, miestnej komunikácie, účelovej komunikácie a vyznačenej cyklotrasy.

262. Tento zákaz sa však nevzťahuje na vjazd alebo státie vozidla:

- a) slúžiaceho na obhospodarovanie pozemku alebo patriaceho vlastníkovi (správcovi, nájomcovi) pozemku, na ktorý sa vzťahuje tento zákaz,
- b) na miesta, ktoré orgán oprávnený podľa zákona o ochrane prírody a krajiny na vyhlásenie (ustanovenie) chráneného územia a jeho ochranného pásma vyhradí najmä všeobecne záväzným právnym predpisom, ktorým vyhlasuje chránené územie a jeho ochranné pásmo.

263. Na území, na ktorom platí III. až V. stupeň ochrany, je zakázané pohybovať sa mimo vyznačeného turistického chodníka alebo náučného chodníka za hranicami zastavaného územia obce.

264. Tento zákaz však neplatí na pohyb:

- a) v súvislosti s obhospodarovaním pozemku a na pohyb vlastníka (správcu, nájomcu) pozemku, na ktorý sa vzťahuje tento zákaz,
- b) na miestach, ktoré orgán oprávnený podľa zákona o ochrane prírody a krajiny na vyhlásenie (ustanovenie) chráneného územia a jeho ochranného pásma vyhradí najmä všeobecne záväzným právnym predpisom, ktorým vyhlasuje chránené územie a jeho ochranné pásmo.

265. Na území, na ktorom platí III. stupeň ochrany, je zakázané napr. zbierať rastliny vrátane ich plodov.

266. Na území, na ktorom platí IV. stupeň ochrany, je zakázané napr.:

- a) vykonávať činnosť uvedenú v čl. 265,
- b) umiestniť informačné, reklamné alebo propagačné zariadenie, ako aj akýkoľvek iný reklamný alebo propagačný pútač, alebo tabuľu,
- c) aplikovať chemické látky,
- d) rúbať dreviny,
- e) oplocovať pozemok okrem oplotenia lesnej škôlky, ovocného sadu a vinice,
- f) umiestniť zariadenie na vodnom toku alebo inej vodnej ploche neslúžiacej plavbe alebo správe vodného toku alebo vodného diela.

267. Na území, na ktorom platí V. stupeň ochrany, je zakázané napr.:

- a) vykonávať činnosti uvedené v čl. 266,
- b) zasiahnuť do lesného porastu a poškodiť vegetačný a pôdny kryt,
- c) stavať lesnú cestu,
- d) rušiť pokoj a ticho,
- e) chytať, usmrtiť alebo loviť živočícha,
- f) meniť stav mokrade alebo koryto vodného toku, najmä ich úpravou, zasypávaním a odvodňovaním,
- g) umiestniť stavbu.

Činnosti, ktoré je možné vykonávať so súhlasom

268. Na území, na ktorom platí I. stupeň ochrany, sa vyžaduje súhlas orgánu ochrany prírody napr. na vykonávanie činnosti meniacej stav mokrade alebo koryto vodného toku, najmä na ich úpravu, zasypávanie a odvodňovanie, zasahovanie do biotopu európskeho významu alebo biotopu národného významu, ktorým sa môže biotop poškodiť alebo zničiť, ak orgán ochrany prírody vo vyjadrení podľa čl. 242 upozorní, že činnosťou, ku ktorej dáva vyjadrenie, môže dôjsť k jeho poškodeniu alebo zničeniu.

269. Na území, na ktorom platí II. stupeň ochrany, sa vyžaduje súhlas orgánu ochrany prírody napr. na:

- a) umiestnenie výsadby drevín a ich druhové zloženie za hranicami zastavaného územia obce mimo ovocného sadu, vinice, chmeľnice a záhrady,
- b) vykonávanie technických geologických prác,
- c) likvidáciu existujúcich trvalých trávnych porastov,
- d) výstavbu lesných ciest,
- e) oplotenie pozemku za hranicami zastavaného územia obce okrem oplotenia lesnej škôlky, ovocného sadu a vinice,
- f) umiestnenie informačného, reklamného alebo propagačného zariadenia za hranicami zastavaného územia obce,
- g) aplikáciu chemických látok, najmä pesticídov na súvislej ploche väčšej ako 2 ha,
- h) umiestnenie zariadenia na vodnom toku alebo na inej vodnej ploche neslúžiaceho plavbe alebo správe vodného toku alebo vodného diela,
- i) umiestnenie krátkodobého prenosného zariadenia, ako je prístrešok alebo konštrukcia za hranicami zastavaného územia obce,
- j) zásah do biotopu európskeho významu alebo biotopu národného významu spôsobom, ktorým sa môže biotop poškodiť alebo zničiť.

270. Na území, na ktorom platí III. stupeň ochrany, sa vyžaduje súhlas orgánu ochrany prírody napr. na:

- a) činnosti uvedené v čl. 269 písm. a) - e), h), j),
- b) umiestnenie informačného, reklamného alebo propagačného zariadenia, ako aj akéhokoľvek iného reklamného alebo propagačného pútača, alebo tabule,
- c) pozemnú aplikáciu chemických látok, najmä pesticídov a herbicídov.

271. Na území, na ktorom platí IV. stupeň ochrany, sa vyžaduje súhlas orgánu ochrany prírody napr. na:

- a) činnosti uvedené v čl. 269 písm. a) - d), h), j),
- b) umiestnenie stavby.

272. Na území, na ktorom platí V. stupeň ochrany, sa vyžaduje súhlas orgánu ochrany prírody napr. na činnosti uvedené v čl. 269 písm. a), b), h) a j).

273. Zákaz činnosti v územiach s II. až V. stupňom ochrany a chránených vtáčích územiach neplatí, ak ide o bezprostredné ohrozenie života alebo zdravia človeka alebo majetku.

274. Súhlas orgánu ochrany prírody na činnosti uvedené v čl. 268 až 272 zabezpečuje VOJ ŽSR.

275. Neobsadené.

D. DRUHOVÁ OCHRANA

276. Druhovou ochranou chránených rastlín, chránených živočíchov, chránených nerastov a chránených skamenelín sa rozumie ich osobitná ochrana a obmedzenie využívania vybraných druhov rastlín a živočíchov.

277. Chránenú rastlinu je zakázané úmyselne trhať, zbierať, rezať, vykopávať alebo ničiť v jej prirodzenom areáli vo voľnej prírode.

278. Chráneného živočícha je zakázané:

- a) úmyselne odchyťávať alebo usmrcovať v jeho prirodzenom areáli vo voľnej prírode,
- b) úmyselne rušiť, najmä v období rozmnožovania, výchovy mláďat, zimného spánku alebo sťahovania,
- c) úmyselne poškodzovať, ničiť alebo zbierať jeho vajcia vo voľnej prírode,
- d) poškodzovať alebo ničiť miesta jeho rozmnožovania alebo odpočinku.

279. Za chránené živočíchy sa považujú aj všetky druhy voľne žijúcich vtákov prirodzene sa vyskytujúcich na európskom území členských štátov Európskeho spoločenstva. Tieto je zakázané:

- a) úmyselne odchyťávať alebo usmrcovať,
- b) úmyselne rušiť, najmä v období hniezdenia alebo výchovy mláďat, ak by rušenie mohlo nepriaznivo ovplyvniť stav ochrany druhu,
- c) úmyselne poškodzovať, ničiť alebo zbierať ich vajcia vo voľnej prírode a držať ich vrátane prázdnych vajec,
- d) úmyselne poškodzovať, ničiť alebo odstraňovať ich hniezda.

280. Kto nájde chorého, poraneného, poškodeného alebo uhynutého **chráneného živočícha** v prírodnom prostredí alebo ten, kto chráneného živočícha pochádzajúceho z voľnej prírody náhodne odchyťí alebo usmrťí, je povinný to bezodkladne oznámiť orgánu ochrany prírody.

281. Chránený nerast a chránenú skamenelinu je zakázané poškodzovať a ničiť.

282. Orgán ochrany prírody môže v záujme ochrany zdravia a bezpečnosti obyvateľov alebo z iných dôležitých verejných záujmov **povoliť výnimku z podmienok ochrany chránených druhov** a to len v prípade, že neexistuje iná alternatíva a výnimka neohrozí zachovanie populácií dotknutých druhov. Výnimku z podmienok ochrany chránených druhov zabezpečuje GR ŽSR odbor bezpečnosti a inšpekcie, oddelenie ekológie.

283. Zoznam chránených živočíchov, rastlín, nerastov a skamenelín je uvedený v osobitných všeobecne záväzných právnych predpisoch [9].

284. – 285. Neobsadené.

E. OCHRANA DREVÍN

286. Ustanovenia oddielu E. Ochrana drevín sa použijú, ak sa na drevinu nevzťahujú ustanovenia o chránených rastlinách uvedené v čl. 276, 277, 282 a 283. Zakazuje sa poškodzovať a ničiť dreviny. VOJ ŽSR ako správca, prípadne nájomca nehnuteľnosti, na ktorom sa nachádza drevina, je povinná sa o ňu starať, najmä ju ošetrovať a udržiavať. Pri poškodení alebo výskyte nákazy dreviny chorobami môže orgán ochrany prírody uložiť VOJ ŽSR ako správcovi, prípadne nájomcovi nehnuteľnosti vykonať nevyhnutné opatrenia na jej ozdravenie alebo rozhodnúť o jej vyrúbaní.

287. Na výrub dreviny sa vyžaduje súhlas orgánu ochrany prírody, ak neustanovuje čl. 288 inak. Súhlas na výrub dreviny sa môže v odôvodnených prípadoch vydať len po posúdení ekologických a estetických funkcií dreviny a vplyvov na zdravie človeka a so súhlasom vlastníka alebo správcu, prípadne nájomcu (ak mu takéto oprávnenie vyplýva z nájomnej zmluvy) pozemku, na ktorom drevina rastie, ak žiadateľom nie je jeho vlastník (správca, nájomca), a po vyznačení dreviny určenej na výrub. Súhlas orgánu ochrany prírody na výrub dreviny podľa tohto článku zabezpečuje VOJ ŽSR.

288. Súhlas na výrub dreviny sa nevyžaduje:

- a) na stromy s obvodom kmeňa do 40 cm, meraným vo výške 130 cm nad zemou, a súvislé krovité porasty v zastavanom území obce s výmerou do 10 m² a za hranicami zastavaného územia obce s výmerou do 20 m²,
- b) na stromy s obvodom kmeňa do 80 cm, meraným vo výške 130 cm nad zemou, ak rastú v záhradách (druh pozemku musí byť v katastri nehnuteľností vedený ako záhrada) a záhradkáarskych osadách,
- c) pri bezprostrednom ohrození zdravia alebo života človeka alebo pri bezprostrednej hrozbe vzniku značnej škody na majetku,
- d) ak oprávnenie alebo povinnosť výrubu vyplýva z osobitných predpisov [10],
- e) na dreviny inváznych druhov podľa čl. 244 a 245, alebo
- f) na územiach so štvrtým alebo piatym stupňom ochrany, kde je výrub drevín zakázaný.

Ustanovenie čl. 288 písm. a) sa nepoužije v prípade, ak drevina rastie na území s druhým alebo tretím stupňom ochrany, na cintorínoch alebo ako súčasť verejnej zelene.

289. Ak VOJ ŽSR z dôvodov uvedených v čl. 288 písm. c) drevinu vyrúbala, je povinná túto skutočnosť písomne oznámiť a zároveň preukázať splnenie podmienok na výrub drevín orgánu ochrany prírody najneskôr do piatich dní od uskutočnenia výrubu.

290. Ak VOJ ŽSR chce z dôvodu uvedeného v čl. 288 písm. d) vyrúbať drevinu, je povinná túto skutočnosť písomne oznámiť orgánu ochrany prírody najmenej 15 pracovných dní pred uskutočnením výrubu. Orgán ochrany prírody môže v tejto lehote:

- a) určiť podrobnejšie podmienky uskutočnenia výrubu alebo
- b) výrub obmedziť, ak je v rozpore s požiadavkami na ochranu drevín, chránených druhov alebo prírodných biotopov.

291. Výrub dreviny podľa čl. 287 možno vykonať len po vyznačení výrubu dreviny a po právoplatnosti súhlasu orgánu ochrany prírody, ktorým je vykonávateľ výrubu povinný sa na požiadanie preukázať. Podrobnosti o ochrane, ošetrovaní a udržiavaní drevín, o podmienkach vydávania súhlasu na výrub drevín a spôsob vyznačovania výrubu drevín je ustanovený všeobecne záväzným právnym predpisom.

292. Orgán ochrany prírody uloží VOJ ŽSR ako žiadateľovi v súhlase na výrub dreviny povinnosť, aby uskutočnil primeranú náhradnú výsadbu drevín na vopred určenom mieste, a to na svoje náklady; uprednostňuje pritom geograficky pôvodné a tradičné druhy. Ak VOJ ŽSR ako žiadateľ nie je vlastníkom pozemku, na ktorom sa náhradná drevina vysadila, môže jej orgán ochrany prírody uložiť i starostlivosť o ňu, najviac však na dobu troch rokov. Ak nemožno uložiť náhradnú výsadbu, orgán ochrany prírody uloží finančnú náhradu do výšky spoločenskej hodnoty dreviny. Orgán ochrany prírody uloží povinnosť zaplatiť finančnú náhradu aj tomu, kto vyrúbal dreviny bez súhlasu, a to do výšky spoločenskej hodnoty dreviny. Finančná náhrada je príjmom obce, na území ktorej sa výrub uskutočňuje; obec je povinná tieto príjmy výlučne použiť na úhradu nákladov spojených so starostlivosťou o dreviny rastúce na jej území.

293. Kultúrne, vedecky, ekologicky, krajinotvorne alebo esteticky mimoriadne významné stromy alebo ich skupiny vrátane stromoradií sú nariadením vlády SR vyhlásené za chránené stromy. Za chránené stromy možno vyhlásiť aj stromy rastúce na lesnom pôdnom fonde. Chránené stromy sa považujú za chránený objekt. Na výrub a spôsob ošetrovania chráneného stromu sa vyžaduje súhlas orgánu ochrany prírody. V prípade povoleného výrubu sa použije obdobne ustanovenie o náhradnej výsadbe a následne sa zruší vyhlásenie ochrany chráneného stromu.

294. Ak to vyžaduje záujem ochrany chráneného stromu, možno vyhlásiť jeho ochranné pásmo, a to spôsobom, akým sa vyhlasuje chránený strom. Ak ochranné pásmo nebolo vyhlásené, je ním územie okolo chráneného stromu v plošnom priemete jeho koruny, ktorý je zväčšený o jeden a pol metra, najmenej však v okruhu 10 m od kmeňa stromu, a platí v ňom primerane druhý stupeň ochrany.

295. Podrobnosti o ochrane chráneného stromu a jeho ochranného pásma a vymedzenie pozemku, na ktorom sa nachádza chránený strom a jeho ochranné

pásmo, sa ustanovia spôsobom, ktorým sa chránený strom a jeho ochranné pásmo vyhlasuje. Podrobnosťami o ochrane sa určuje aj územná a časová doba uplatňovania zákazov a obmedzení.

X. kapitola Hluk a vibrácie

A. VYSVETLENIE ZÁKLADNÝCH POJMOV

296. Hluk vo vonkajšom prostredí je nežiaduci alebo škodlivý vonkajší zvuk vytvorený ľudskými činnosťami, najmä hluk z dopravy na pozemných komunikáciách, železničnej dopravy, leteckej dopravy a priemyselnej činnosti.

297. Škodlivý účinok je nepriaznivý účinok na ľudské zdravie.

298. Expozícia je vystavenie človeka alebo územia účinkom hluku.

299. Aglomerácia je časť územia, ktorá má viac ako 100 000 obyvateľov.

300. Väčšia železničná dráha je železničná dráha, ktorá má viac ako 30 000 prejazdov vlakov za rok.

301. Mapovanie hluku je zisťovanie údajov o existujúcej hlukovej situácii alebo predpokladanej hlukovej situácii vyjadrenej hlukovým indikátorom a zisťovanie počtu ľudí alebo počtu bytov ovplyvnených hlukom.

302. Strategická hluková mapa je mapa určená na celkové posúdenie expozície hluku v danej oblasti, ktorý je spôsobený rôznymi zdrojmi hluku, alebo na celkovú predikciu v tejto oblasti.

303. Akčný plán je plán určený na kontrolu emisií a pôsobenia hluku vrátane znižovania hluku.

304. Štátnu správu na úseku ochrany pred hlukom zabezpečujú orgány verejného zdravotníctva. Sú nimi MZ SR, Úrad verejného zdravotníctva SR, regionálne úrady verejného zdravotníctva a v podmienkach ŽSR aj Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR.

305. Neobsadené.

B. POVINNOSTI

306. ŽSR ako právnická osoba (prevádzkovateľ dráhy), ktorá používa alebo prevádzkuje zdroje hluku, infrazvuku alebo vibrácií je povinná zabezpečiť, aby expozícia obyvateľov a ich prostredia bola čo najnižšia a neprekročila prípustné hodnoty pre deň, večer a noc.

307. Pri návrhu, výstavbe alebo podstatnej rekonštrukcii dopravných stavieb a infraštruktúry hluk v súvisiacom vonkajšom alebo vnútornom prostredí nesmie prekročiť prípustné hodnoty pri predpokladanom dopravnom zaťažení.

308. Pri návrhu, výstavbe alebo podstatnej rekonštrukcii budov je potrebné zabezpečiť ochranu vnútorného prostredia budov pred hlukom z vonkajšieho prostredia pri súčasnom zachovaní ostatných potrebných vlastností vnútorného prostredia.

309. ŽSR ako právnická osoba (prevádzkovateľ dráhy) je povinná pre väčšie železničné dráhy mimo aglomerácie, zabezpečiť vypracovanie strategických hlukových máp a akčných plánov. V rámci aglomerácie sú ŽSR povinné na písomné vyžiadanie poskytnúť obci údaje potrebné na ich vypracovanie.

310. Strategické hlukové mapy a akčné plány sa preskúmajú, a ak je to potrebné, upravujú najmenej raz za 5 rokov a vždy, ak dôjde k podstatným zmenám na území z hľadiska hluku.

311. Vypracovanie strategických hlukových máp a akčných plánov sa vykonáva podľa organizačných a metodických pokynov GR ŽSR.

312. – 315. Neobsadené.

XI. kapitola Ochrana pred povodňami

A. VYSVETLENIE ZÁKLADNÝCH POJMOV

316. Povodeň je prírodný jav, pri ktorom voda dočasne zaplaví územie, ktoré zvyčajne nie je zaliate vodou.

317. Povodňový plán je dokument organizačného charakteru a technického charakteru, ktorého obsah je ustanovený všeobecne záväzným právnym predpisom. Povodňový plán tvorí povodňový plán zabezpečovacích prác a povodňový plán záchranných prác. Povodňový plán záchranných prác sa vypracúva v nadväznosti na povodňový plán zabezpečovacích prác.

318. Povodňová situácia je stav, keď hrozí nebezpečenstvo povodne alebo povodeň už vznikla.

319. Povodňová škoda je v podmienkach ŽSR škoda, ktorú spôsobila povodeň:

- a) na majetku v ich vlastníctve, správe alebo užívaní počas III. stupňa povodňovej aktivity,
- b) na stavbe na chránenom území počas II. stupňa povodňovej aktivity, ak škodu zapríčinilo zaplavenie chráneného územia v dôsledku vystúpenia hladiny podzemnej vody nad povrch terénu spôsobené dlhotrvajúcim vysokým vodným stavom vo vodnom toku.

320. Inundačné územie je územie priľahlé vodnému toku, ktoré je počas povodní zvyčajne zaplavované vodou vyliatou z koryta.

321. Orgánmi ochrany pred povodňami sú MŽP SR, OÚ v sídle kraja a OÚ. Ochranu pred povodňami riadia a zabezpečujú aj obce.

B. POVINNOSTI

322. Ochranu pred povodňami vykonávajú okrem iných aj vlastníci, správcovia a užívatelia pozemkov, stavieb, objektov alebo zariadení, ktoré sú umiestnené na vodnom toku alebo v inundačnom území, a zhotovitelia stavieb, ktoré zasahujú do vodného toku alebo na inundačné územie.

323. Povodňový plán zabezpečovacích prác vypracúvajú a pravidelne aktualizujú (okrem iného):

- a) vlastník, správca a užívateľ stavby, objektu alebo zariadenia, ktoré je umiestnené na vodnom toku alebo v inundačnom území,
- b) zhotoviteľ stavby, ktorá zasahuje do vodného toku alebo na inundačné územie, na celé obdobie výstavby až do nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o užívaní stavby.

324. ŽSR na základe všeobecne záväzného nariadenia obce pre stavby, objekty alebo zariadenia na území obce, ktoré môžu byť postihnuté povodňou, vypracúvajú povodňový plán záchranných prác, ktorý je súčasťou povodňového plánu záchranných prác obce.

325. ŽSR ako vlastník, správca a užívateľ stavby, objektu alebo zariadenia, ktoré je umiestnené na vodnom toku alebo v inundačnom území, sú povinné od vyhlásenia III. stupňa povodňovej aktivity zriadiť a vykonávať hliadkovú službu.

326. Povodňové zabezpečovacie práce na základe povodňových plánov a na príkaz orgánu ochrany pred povodňami a obce počas II. a III. stupňa povodňovej aktivity vykonávajú:

- a) vlastníci, správcovia a užívatelia stavieb, objektov alebo zariadení na vodnom toku, v inundačnom území alebo v povodňou ohrozenom území,
- b) zhotovitelia stavby, objektu alebo zariadenia na vodnom toku alebo v jeho inundačnom území počas výstavby.

327. VOJ ŽSR, ako vlastníci stavieb, ktoré nie sú vodnými stavbami, alebo technických zariadení umiestnených vo vodnom toku a v inundačnom území sú povinné:

- a) dbať o ich riadnu údržbu a o ich statickú bezpečnosť, aby neohrozovali plynulý odtok vôd,
- b) zabezpečiť ich pred škodlivými účinkami vôd, splaveninami a ľadom,
- c) odstraňovať nánosy a prekážky vo vodnom toku brániace jeho nehatenému odtoku.

328. – 330. Neobsadené.

XII. kapitola

Riešenie environmentálnych záťaží a environmentálnych škôd

A. VYSVETLENIE ZÁKLADNÝCH POJMOV

331. Environmentálna záťaž (EZ) je znečistenie územia spôsobené činnosťou človeka, ktoré predstavuje závažné riziko pre ľudské zdravie alebo horninové prostredie, podzemnú vodu a pôdu s výnimkou environmentálnej škody.

332. Environmentálnou škodou sa rozumie škoda na:

- a) chránených druhoch a chránených biotopoch, ktorá má závažné nepriaznivé účinky na dosahovanie alebo udržiavanie priaznivého stavu ochrany chránených druhov a chránených biotopov,
- b) vode alebo na pôde spočívajúca v ich znečistení predstavujúcim závažné riziko nepriaznivých účinkov na zdravie v dôsledku zavedenia ŠL do vody alebo do pôdy.

333. Environmentálna škoda v podmienkach ŽSR môže vzniknúť najmä týmito pracovnými činnosťami:

- a) vypúšťaním odpadových vôd do povrchových vôd alebo do podzemných vôd,
- b) používaním a uskladňovaním nebezpečných chemických látok a prípravkov na ochranu rastlín,

334. Pravdepodobná EZ je stav územia, kde sa dôvodne predpokladá prítomnosť EZ.

335. Identifikácia EZ je súbor činností, ktorých výsledkom je rozpoznanie EZ. Súčasťou identifikácie EZ je jej klasifikácia. Klasifikáciou EZ je hodnotenie rizika EZ, určovanie poradia EZ z hľadiska ich predpokladaného rizika a z neho vyplývajúcej naliehavosti realizácie geologických prác.

336. Geologický prieskum ŽP je prieskum, ktorým sa zisťujú a overujú:

- a) geologické činitele ovplyvňujúce toto prostredie vrátane zisťovania znečistenia spôsobeného činnosťou človeka v horninovom prostredí, podzemnej vode a pôde a navrhujú sa sanačné opatrenia alebo
- b) pravdepodobné EZ alebo EZ, vyhodnocujú sa súčasné a potenciálne riziká EZ s ohľadom na súčasné a budúce využitie územia a navrhujú sa sanačné opatrenia.

337. Sanácia EZ sú práce vykonávané v horninovom prostredí, podzemnej vode a pôde, ktorých cieľom je odstrániť, znížiť alebo obmedziť kontamináciu na úroveň akceptovateľného rizika s ohľadom na súčasné a budúce využitie územia.

338. Monitorovanie geologických faktorov ŽP je priebežné systematické pozorovanie a vyhodnocovanie javov a parametrov v presne definovaných priestorových podmienkach a časových intervaloch. Slúži na objektívne poznanie charakteristík geologického prostredia a hodnotenia jeho zmien v sledovanom priestore.

339. Odborný geologický dohľad je kontrola vykonávania geologických prác nezávislou osobou, ktorá má príslušné oprávnenie.

340. Informačný systém EZ zabezpečuje zhromažďovanie údajov a poskytovanie informácií o environmentálnych záťažoch. Informačný systém je súčasťou informačného systému verejnej správy.

341. Pôvodca EZ je každý, kto svojou činnosťou spôsobil EZ.

342. Orgánmi štátnej správy vo veciach EZ sú MŽP SR, OÚ v sídle kraja a SIŽP.

343. – 345. Neobsadené.

B. POVINNOSTI

346. Ak sú ŽSR pôvodcom EZ sú povinné zabezpečiť vypracovanie a realizáciu plánu prác na odstránenie EZ v stanovených lehotách. Návrh plánu prác obsahuje časové a vecné vymedzenie vykonávania geologického prieskumu ŽP, sanácie EZ a monitorovania geologických faktorov ŽP a náklady potrebné na realizáciu plánu prác. Schvaľuje ho príslušný orgán štátnej správy.

347. Ak sú ŽSR ako pôvodca EZ zároveň vlastníkom nehnuteľnosti, na ktorej sa nachádza EZ, môžu previesť nehnuteľnosť na inú osobu až potom, ako **zabezpečia vykonanie geologického prieskumu ŽP** týkajúceho sa tejto nehnuteľnosti. Súčasťou zmluvy o prevode nehnuteľnosti je záverečná správa geologickej úlohy, ktorou je geologický prieskum ŽP. Každý takýto prevod nehnuteľnosti sú ŽSR povinné písomne oznámiť príslušnému úradu štátnej správy spolu so zaslaním zmluvy o prevode nehnuteľnosti.

348. ŽSR sú povinné zabezpečiť finančné krytie svojej zodpovednosti za environmentálnu škodu, a to nepretržite po celý čas prevádzkovania pracovných činností uvedených v čl. 333.

349. – 350. Neobsadené.

XIII. kapitola Správne delikty a pokuty

351. Príslušný orgán štátnej správy uloží pokutu za neplnenie povinností uvedených vo všeobecne záväzných právnych predpisoch podľa jednotlivých oblastí ochrany ŽP nasledovne:

a) ochrana ovzdušia:

aa) za MZZO od 20 € do 3 300 €,

ab) za SZZO od 160 € do 330 000 €,

b) ochrana ozónovej vrstvy Zeme od 7 000 € do 99 600 €,

c) vodné hospodárstvo a ochrana vôd od 500 € do 165 000 €,

d) odpadové hospodárstvo od 500 € do 350 000 €,

e) ochrana prírody a krajiny do 33 193,91 €,

- f) hluk a vibrácie od 165 € do 331 510 €,
- g) ochrana pred povodňami do 35 000 €,
- h) environmentálne záťaže a škody od 1 000 € do 33 000 €.

352. – 355. Neobsadené.

TRETIA ČASŤ

ZODPOVEDNOSŤ ZA OCHRANU ŽP VO VZŤAHOCH ŽSR S CUDZÍMI SUBJEKTMI

356. Z dôvodu ochrany ŽSR pred finančnými nákladmi potrebnými na odstránenie protiprávneho stavu alebo na uhradenie pokuty za porušenie platných právnych predpisov, ktoré môžu byť vyvolané:

- a) pri príprave a realizácii stavieb (zariadení) ŽSR,
- b) činnosťou nájomcov pri užívaní predmetu nájmu,
- c) pri prevádzkovaní zariadenia v správe ŽSR inou osobou,

je nevyhnutné, aby v zmluvách upravujúcich vzťahy medzi objednávateľom a zhotoviteľom (nájomcom a prenajímateľom, resp. správcom zariadenia a jeho prevádzkovateľom) bola riešená otázka zodpovednosti za plnenie príslušných všeobecne záväzných právnych predpisov na úseku ochrany ŽP.

357. Stanovisko zamestnancov uvedených:

- a) v čl. 34 je nevyhnutným podkladom vo všetkých stupňoch prípravy (od zadania) a realizácie stavieb (zariadení) ŽSR,
- b) v čl. 34 písm. b) je nevyhnutným podkladom ku konkrétnemu zámeru prenajať nehnuteľnosť v správe ŽSR,
- c) v čl. 34 je nevyhnutným podkladom v obstarávaní tovarov, služieb a prác, ktoré sa týkajú alebo môžu týkať problematiky ŽP,
- d) v čl. 34 písm. a) je nevyhnutným podkladom pred uzatvorením zmluvy o prístupe na Žl.

XIV. kapitola

Príprava a realizácia stavieb (zariadení) ŽSR dodávateľským spôsobom

358. Projektant je povinný v predprojektovej i projektovej príprave stavby alebo jej zmeny dodržať všetky ustanovenia príslušných všeobecne záväzných právnych predpisov na úseku ochrany ŽP.

359. Pri realizácii stavby (odo dňa odovzdania staveniska až do doby odovzdávacieho a preberacieho konania) alebo jej zmeny musí zhotoviteľ dodržať všetky ustanovenia príslušných všeobecne záväzných právnych predpisov na úseku ochrany ŽP.

360. Zhotoviteľ je viazaný povoleniami, rozhodnutiami, vyjadreniami, záväznými stanoviskami a inými správnymi úkonmi príslušných orgánov štátnej správy starostlivosti o ŽP vydanými v súvislosti so stavbou alebo jej zmenou.

361. Stavba alebo jej zmena musí byť realizovaná tak, aby pri jej užívaní boli splnené všetky ustanovenia príslušných všeobecne záväzných právnych predpisov na úseku ochrany ŽP.

362. Organizácia vykonávajúca proces inžinierskej prípravy stavby alebo jej zmeny je povinná zabezpečiť aj všetky povolenia, rozhodnutia, záväzné stanoviská a vyjadrenia príslušných orgánov štátnej správy na úseku ochrany ŽP.

363. Originály dokladov uvedené v čl. 360 a 362 musia byť odovzdané ŽSR pri odovzdávanom a preberacom konaní.

364. Ustanovenia tejto kapitoly sa vzťahujú aj na dodanie, výmeny, zmeny alebo iné úpravy zariadení v správe ŽSR, ktoré podliehajú ustanoveniam príslušných všeobecne záväzných právnych predpisov na úseku ochrany ŽP.

365. VOJ ŽSR zodpovedajúca za proces prípravy a realizácie stavieb (zariadení) ŽSR dodávateľským spôsobom zabezpečí, aby ustanovenia v čl. 359 až 363 (v príslušnom gramatickom tvare) boli primerane zapracované v zmluve so zhotoviteľom, resp. projektantom (ako ich povinnosť).

366. – 370. Neobsadené.

XV. kapitola

Prenájom majetku v správe ŽSR

371. Nájomca je povinný pri užívaní predmetu nájmu dodržiavať všetky povinnosti vyplývajúce z ustanovení príslušných všeobecne záväzných právnych predpisov na úseku ochrany ŽP. Ak z činnosti nájomcu dôjde k environmentálnej škode, zodpovednosť, príp. sankcie uložené príslušnými orgánmi znáša nájomca sám. V prípade, že porušením všeobecne záväzných právnych predpisov na úseku ochrany ŽP vzniknú prenajímateľovi na predmete nájmu akékoľvek záväzky (napr. sankcie a pod.), nájomca sa zaväzuje tieto záväzky vyrovnať v plnom rozsahu.

372. Ustanovenie čl. 371 však nevylučuje ďalšie podmienky, ktoré môžu byť súčasťou vyjadrenia ku konkrétnemu zámeru prenajať nehnuteľnosť v správe ŽSR.

373. VOJ ŽSR oprávnená pripraviť a uzatvoriť nájomnú zmluvu zabezpečí, aby ustanovenie v čl. 371 (v príslušnom gramatickom tvare) bolo zapracované v zmluve alebo v dodatku k jestvujúcej zmluve.

374. – 375. Neobsadené.

XVI. kapitola

Prevádzkovanie zariadenia/í v správe ŽSR inou osobou

376. Pri prevádzkovaní zariadenia musí jej prevádzkovateľ dodržať všetky povolenia, rozhodnutia, vyjadrenia, záväzné stanoviská a iné správne úkony príslušných orgánov a ustanovenia príslušných všeobecne záväzných právnych predpisov na úseku ochrany ŽP.

377. Pri ukončení prevádzkovania zariadenia v správe ŽSR musí prevádzkovateľ odovzdať ŽSR originály všetkých povolení, rozhodnutí, vyjadrení, záväzných stanovísk a iných správnych úkonov príslušných orgánov štátnej správy starostlivosti o ŽP vydaných v súvislosti s týmto zariadením.

378. VOJ ŽSR oprávnená pripraviť a uzatvoriť zmluvu o prevádzkovaní zariadenia ŽSR inou osobou zabezpečí, aby ustanovenia čl. 376 a 377 (v príslušnom gramatickom tvare) boli zapracované v zmluve alebo v dodatku k jestvujúcej zmluve.

379. – 380. Neobsadené.

ŠTVRTÁ ČASŤ

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

381. Pri plnení pracovných úloh vyplývajúcich z ustanovení tohto predpisu je nutné dodržiavať, prípadne vopred určiť bezpečné pracovné a technologické postupy a dodržiavať príslušné ustanovenia právnych predpisov vzťahujúce sa na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci.

382. Tento predpis sa vydáva len v elektronickej podobe a jeho aktuálne znenie je umiestnené v dokumentovom úložisku IP ŽSR.

383. – 385. Neobsadené.

PREBERANÉ PRÁVNE DOKUMENTY

Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov

Zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov

Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 200/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zaobchádzaní so znečisťujúcimi látkami, o náležitostiach havarijného plánu a o postupe pri riešení mimoriadneho zhoršenia vôd

Zákon č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov

Zákon č. 401/1998 Z. z. o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia v znení neskorších predpisov

Zákon č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov

Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 231/2013 Z. z. o informáciách podávaných Európskej komisii, o požiadavkách na vedenie prevádzkovej evidencie, o údajoch oznamovaných do Národného emisného informačného systému a o súbore technicko-prevádzkových parametrov a technicko-organizačných opatrení v znení neskorších predpisov

Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 410/2012 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší v znení neskorších predpisov

Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 411/2012 Z. z. o monitorovaní emisií zo stacionárnych zdrojov znečisťovania ovzdušia a kvality ovzdušia v ich okolí v znení neskorších predpisov

Zákon č. 286/2009 Z. z. o fluórovaných skleníkových plynoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 314/2009 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon o fluórovaných skleníkových plynoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Zákon č. 321/2012 Z. z. o ochrane ozónovej vrstvy Zeme a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 517/2014 o fluórovaných skleníkových plynoch, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 842/2006

Zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 371/2015 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch v znení neskorších predpisov

Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 373/2015 Z. z. o rozšírenej zodpovednosti výrobcov vyhradených výrobkov a o nakladaní s vyhradenými prúdmi odpadov v znení neskorších predpisov

Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 366/2015 Z. z. o evidenčnej povinnosti a ohlasovacej povinnosti v znení neskorších predpisov

Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 372/2015 Z. z. o skládkovaní odpadov a dočasnom uskladnení kovovej ortuť v znení neskorších predpisov

Zákon č. 409/2011 Z. z. o niektorých opatreniach na úseku environmentálnej záťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Zákon č. 359/2007 Z. z. o prevencii a náprave environmentálnych škôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Zákon č. 2/2005 Z. z. o posudzovaní a kontrole hluku vo vonkajšom prostredí a o zmene zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 272/1994 Z. z. o ochrane zdravia ľudí v znení neskorších predpisov

Vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 247/2017 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o kvalite pitnej vody, kontrole kvality pitnej vody, programe monitorovania a manažmente rizík pri zásobovaní pitnou vodou

Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 244/2016 Z. z. o kvalite ovzdušia v znení neskorších predpisov

Zákon č. 17/1992 Zb. o životnom prostredí v znení neskorších predpisov

Zákon č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 755/2004 Z. z., ktorým sa ustanovuje výška neregulovaných platieb, výška poplatkov a podrobnosti súvisiace so spoplatňovaním užívania vôd v znení neskorších predpisov

Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 29/2005 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o určovaní ochranných pásiem vodárenských zdrojov, o opatreniach na ochranu vôd a o technických úpravách v ochranných pásmach vodárenských zdrojov

Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 457/2005 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o náležitostiach manipulačného poriadku vodnej stavby

Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 119/2016 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o výkone odborného technicko-bezpečnostného dohľadu nad vodnými stavbami a o výkone technicko-bezpečnostného dozoru

Vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva, životného prostredia a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky č. 418/2010 Z. z. o vykonaní niektorých ustanovení vodného zákona v znení neskorších predpisov

Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 315/2004 Z. z., ktorou sa ustanovuje rozsah a početnosť odberu vzoriek a požiadavky na rozsah a vykonávanie rozborov odpadových vôd

Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 261/2010 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obsahu povodňových plánov a postup ich schvaľovania

Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 228/2014 Z. z., ktorou sa ustanovujú požiadavky na kvalitu palív a vedenie prevádzkovej evidencie o palivách v znení neskorších predpisov

Oznámenie Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 368/2015 Z. z. o vydaní výnosu o jednotných metódach analytickej kontroly odpadov

Zákon č. 569/2007 Z. z. o geologických prácach (geologický zákon) v znení neskorších predpisov

Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 51/2008 Z. z., ktorou sa vykonáva geologický zákon v znení neskorších predpisov

Zákon č. 180/2013 Z. z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

PREDPISY, NORMY A INÉ DOKUMENTY, NA KTORÉ SA ODKAZUJE

[1] Zákon NR SR č. 258/1993 Z. z. o Železničiach Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov

[2] Zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov

[3] napr.: zákon č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov

[4] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1069/2009, ktorým sa ustanovujú zdravotné predpisy týkajúce sa vedľajších živočíšnych produktov a odvodených produktov určených na ľudskú spotrebu a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1774/2002 (nariadenie o vedľajších živočíšnych produktoch) v znení neskorších predpisov

[5] Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov v znení neskorších predpisov

[6] Zákon č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov

[7] Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 24/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov

[8] Zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

[9] napr.: Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 213/2000 Z. z. o chránených nerastoch a chránených skamenelinách a o ich spoločenskom ohodnocovaní v znení neskorších predpisov, oznámenie Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 91/1998 Z. z. o uzavretí Dohovoru o ochrane sťahovavých druhov voľne žijúcich živočíchov (Bonnský dohovor), zákon č. 15/2005 Z. z. o ochrane druhov voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín reguláciou obchodu s nimi a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 110/2005 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ochrane druhov voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín reguláciou obchodu s nimi a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, oznámenie Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 93/1998 Z. z. o uzavretí Dohovoru o ochrane európskych voľne žijúcich organizmov a prírodných stanovišť (Bernský dohovor), oznámenie Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 268/2002 Z. z. o prijatí Dohody o ochrane africko-euroázijských druhov vodného sťahovavého vtáctva

[10] Zákon č. 513/2009 Z. z. o dráhach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

[11] napr.: zákon č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov

[12] napr.: zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov

[13] Zákon č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

[14] Vyhláška Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 96/2004 Z. z., ktorou sa ustanovujú zásady protipožiarnej bezpečnosti pri manipulácii a skladovaní horľavých kvapalín, ťažkých vykurovacích olejov a rastlinných a živočíšnych tukov a olejov

[15] napr.: zákon č. 139/2002 Z. z. o rybárstve v znení neskorších predpisov

**Prehľad najčastejších prípadov v podmienkach ŽSR,
na ktoré sa vzťahujú ustanovenia tohto predpisu**

Ochrana životného prostredia sa vzťahuje najmä na	Oblasť ochrany životného prostredia
Sklady alebo skládky palív, surovín a produktov Kotly a kotelne na plynne alebo pevné palivo	Ochrana ovzdušia (kapitola V. predpisu)
Klimatizačné a chladiace zariadenia	Skleníkové plyny a .... (kapitola VI. predpisu)
Studne Vsakovacie zariadenia Čističky odpadových vôd Odlučovače ropných látok Vypúšťanie odpadových vôd Dodávanie pitnej vody zo studní Čerpanie podzemných a povrchových vôd Skladovanie a používanie minerálnych olejov a palív, prípravkov na ničenie burín, farieb, riedidiel a pod. Únik týchto látok do vôd, pôdy, koľajiska, a pod.	Vodné hospodárstvo a ochrana vôd (kapitola VII. predpisu)
Starostlivosť o dreviny Výrub a orezávanie drevín Aplikáciu prípravkov na ničenie burín Prítomnosť inváznych druhov rastlín na pozemkoch v správe ŽSR Správu a údržbu majetku ŽSR v chránených územiach (národné parky, chránené krajinné oblasti...)	Ochrana prírody a krajiny (kapitola VIII. predpisu)
Servisné a čistiace práce Stavebné a demolačné práce Údržbu a opravy stavieb a zariadení Činnosť zamestnancov v kanceláriách Demontáž a vyradovanie látok, materiálov, prístrojov, zariadení a ich častí	Odpadové hospodárstvo (kapitola IX. predpisu)
Činnosť nájomcov pri užívaní majetku ŽSR Prípravu a realizáciu stavieb (zariadení) ŽSR Prevádzkovanie zariadení v správe ŽSR inou osobou Uzatváranie zmlúv o prístupe na železničnú infraštruktúru	Zodpovednosť za ... (tretia časť predpisu)